

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gospeška ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Valja mesečno prejemati
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštini čeloval račun št. 11.400

Naše obmejno ozemlje in občinske volitve

SVARILO PRED LAŽMI NEODGOVORNIH HUJKAČEV.

Prva leta po našem osvobojenju so bile v slovenskem severnovzhodnem obmejnem ozemlju napravljene velike napake v nacionalnem in državnem oziru. Namesto da bi se bilo obmejno ljudstvo, ki je bilo še vse prežeto z duhom prejšnjih razmer, ki so stremele po čim skorajšnji germanizaciji, z besedo in dejanjem pridobivalo za nacionalno in patriotsko čustvovanje, se je hujskalo, begalo in razdvajalo potom strankarskih hujkačev tistih bivših strank, ki so vodile ves čas dvojno politiko, eno razdiralno doma, drugo, pomirjevalno pa v Beogradu. Na ta način ni bilo samo mnogo zamujenega, marveč tudi razdrtega in pokvarjenega za dolgo vrsto let ali celo za cele generacije. Konsolidacija in mirno lahko trdimo, da se je zgodilo v teh zadnjih letih v nacionalnem in državnem oziru toliko, kolikor bi se nikoli ne bilo dalo, če bi bilo ostalo pri razmerah pred 6. januarjem.

To se nam je zdelo nujno potrebno ugotoviti, preden preidemo do položaja, ki nastaja z bližajočimi se občinskimi volitvami. Kakor je bilo pričakovati, menijo nekateri ljudje tudi o našem obmejnem ozemlju, ne samo na bivšem Kranjskem in drugod, da se z občinskimi volitvami vračajo stari časi, ko so lahko hujskali in zavajali volilce nemoteno in neukazovano. Ti ljudje, ni jih sicer veliko, bi radi v obmejnem ozemlju znova porušili slovo, ki je nastala v zadnjih štirih letih ter uničili plodove storjenega dela. Pri svoji agitaciji se poslužujejo starih metod beganja nepoučenih z lažmi, ki so skoraj otipljive, so pa vendar v stanju koga zapeljati k krivemu presojanju položaja. Dasi se je z vseh merodajnih mest več ko razločno povedalo, da morajo biti sedanje občinske volitve čisto gospodarsko-upravske zadeve, spravljajo z njimi v zvezo razna »prerokovanja« o skorajšnjih »velikih spremembah«, ki naj bi zopet spravile na površje bivše partizanske brodolomce. Taka agitacija je naravnost zločinska, ker ni osnovana na nobeni resnici, še bolj zločinska pa je še za naše obmejno ozemlje! Zato je treba zaključiti vsem tem ljudem: Roke proč od našega obmejnega ljudstva!

Po veljavnih in nespremenljivih izjavah vseh, ki vodijo usodo našega naroda in države in celo po obstoječih zakonih, se razmere pred 6. januarjem 1. 1929. ne morejo nikoli več vrniti. Uprav smešno je zato, da bi mogle tak »prevrat« iz-

zvati kakšne občinske volitve v kakšni vasi našega obmejnega ozemlja! Vodstvo Jugoslovanske nacionalne stranke, ki je edina javno priznana stranka v državi in edina, ki zastopa čisto politiko, izvirajočo iz načel 6. januarja in obstoječe ustave, je ponovno in nedvomno poudarilo, da ne more biti prav nobenih, niti najmanjših sprememb. To je bilo ponovno naglašeno tudi v četrtek v Beogradu na sestanku ministrskega predsednika dr. Milana Sršića, predsednika JNS Nikole Uzunovića, glavnega tajnika stranke ministra dr. Alberta Kramerića, ministra Ivana Puclja, notranjega ministra Žike Lazića, bana dr. Draga Marušića in podbana dr. Otmarja Pirkmajerja. Na konferenci so pa omenjeni ugotovili tudi, da imajo vsi enake poglede na vsa aktualna vprašanja, tičočna se naše notranje politike.

Po vsem tem je naša nacionalna in patriotska dolžnost, da opozorimo vse naše obmejno ljudstvo, naj se ne dá begati in slepiti po tistih, ki bi mu radi škodovali. Če bi se namreč zgodilo, česar sicer ne verujemo, da bi v kateri naši občini dobili oblast v roke bivši partizani, bi od tega imela škodo samo občina sama, trpela bi pa tudi enotnost nacionalnega dela, ki je pri nas potrebno kakor nikjer drugje ne v toliki meri. Po sedanjem ustroju poslovanja samouprav more biti to poslovanje plodono samo tedaj, če gre vedno roko v roki z vsemi političnimi oblastmi. Občine, ki bi hotela voditi drugačno politiko kakor politična oblast, banovina in država, si sploh ne moremo zamišljati. Taka občina bi se sama izločila iz splošnega sestava in prišla bi v navzkrižje z vsemi temelji, na katerih sloni država. Zato smo trdno prepričani, da hujkačem nihče ne bo nasedel. JNS je sestavila že povsod svoje liste, ki bodo v kratkem objavljene. Na njih je zbrala ljudi resnih stremeljenj in popolnega vsestranskega zaupanja, ne oziraje se na to, kateri stranki je ta ali oni pripadal pred 1. 1929. in pred ustanovitvijo sedanje močne nacionalne vsedržavne fronte. Župani in odborniki, ki bodo izvoljeni na teh listah, bodo najboljša garancija, da se bo v našem obmejnem ozemlju nemoteno nadaljevalo nacionalno delo v duhu vsedržavne politike in da se bodo reševale smoteno in pametno vse velike gospodarske, socialne in kulturne naloge, ki čakajo naše občine. Zato še enkrat: Naše obmejno ozemlje mora ostati enotno na strani politike vsenacionalne in vsedržavne misli!

Zadnji Francoski predlog Nemčiji

TRI GLAVNE TOČKE ZA SKLENITEV RAZOROŽITVENE KONVENCIJE. PRED ODGOVOROM NEMČIJE

PARIZ, 30. septembra. Včerašnja »Chicago Tribune«, katere glavni urednik ima tesne prijateljske vezi z glavnim ameriškim delegatom na konferenci za razorožitev, sporoča, da je ob priliki predvčerajšnje sestanke Neuratha in Paula-Boncourja slednji v ultimativni formi sporočil nemškemu zunanjemu ministru pogoje, po katerih bi Združene države, Anglija in Francija bile pripravljene podpisati konvencijo o razorožitvi. Ti pogoji so naslednji: 1. avtomatska kontrola nemškega oboroževanja za dobo 4 let. V tej dobi ni potrebno, da bi se ome-

njene države razorožile; 2. v dobi 4 let se Nemčija ne sme oboroževati; 3. vsaka odgoditev razorožitvene konference je izključena. Dopisnik pariškega »Daily Maila« pa je doznal, da je Paul-Boncour na omenjenem sestanku izjavil von Neurathu, da so vsi njegovi predlogi zaključni in predstavljajo najskrajnejšo mero, s katero se hoče Nemčiji dobro. Tudi je Paul-Boncour izjavil po konferenci, da se bo sedaj Nemčija prav gotovo izjavila in da ho moralno opustiti svoje zavlačevanje.

Problem Podonavja v akutnem stadiju

V ŽENEVI JE POLEG RAZOROŽITVE V OSPREDJU VPRAŠANJE GOSPODARSKE UREDITVE PODONAVJA. ŠTEVILNE KONFERENCE ZUNANJIH MINISTROV.

PARIZ, 30. septembra. Tukajšnji diplomatski krogi posvečajo veliko pažnjo pravkar zaključenemu zasedanju držav male antante v Sinaji in sklepom o srednjeevropskem vprašanju. Splošno se naglašja, da bi omenjeni sklepi lahko služili v zvezi še z drugimi predlogi, ki so bili sprejeti v Stresli, kot baza za nadaljnja pogajanja. V ta namen bo sedaj najbrže v Ženevi konferenca predstavnikov držav male antante z zastopniki velesil. Ni izključeno, da se bo tekom teh pogajanj po dal dr. Beneš v Rim. Pričakuje se tudi, da bodo prispeli v Ženevo pariški poslaniški držav male antante in se bodo udeležili pogajanj, katerih glavni smoter je, da pride do pogajanj med zastopniki male antante in Avstrije ter Madžarske. Francoski politični krogi izražajo željo, naj bi ministri zunanjih zadev podonavskih držav izdelali program svojih zahtev. Širijo se nadalje vesti, da so zastopniki italijanske vlade izdelali predloge o uporabi tržaške luke in da bo vodil v tej smeri pogajanja državni podtajnik Suvich kot

najboljši poznavalec srednjeevropskih razmer.

PARIZ, 30. septembra. Včera popoldne sta se sešla v Ženevi oba zunanja ministra dr. Beneš in Titulescu z avstrijskim zveznim kancelarjem dr. Dollfussom, s katerim sta konferirala dve uri. Na sestanku se je razpravljalo o možnosti sodelovanja Avstrije in Madžarske z malo antanto pri urejevanju vprašanj Podonavja. Soglasno je bilo ugotovljeno, da je načrt, ki ga je izdelala mala antanta najboljša sinteza predlogov Francije in predlogov direktno zainteresiranih držav.

ŽENEVA, 30. septembra. Danes popoldne se bodo sešli ministri male antante s poljskim zunanjim ministrom Beckom. Dopoldne se je Beck posvetoval dve uri s francoskim zunanjim ministrom Paulom-Boncourjem. Zatrjuje se, da bo Paul-Boncour po ženevskih konferencah obiskal Varšavo. Obenem se izve, da bo italijanska delegacija izročila še danes vsem državam svojo spomnico o gospodarski reorganizaciji Podonavja.

Nemčija toži o pomanjkanju razumevanja

IZJAVA MINISTRA GÖBELESA. NEMČIJA ZAHTEVA SAMO ODPRAVO RAZLIKE MED ZMAGOVALCI IN PREMAGANCI.

ŽENEVA, 30. sept. Zelo značilne za Hitlerjevo politiko so izjave, ki jih je dal Göbeles tujim in domačim novinarjem. Göbeles izjavlja med drugim, da je nemški narod iznenada konstatiral pomanjkanje razumevanja, s katerim tuji državniki zasledujejo novo miselnost Nemčije. Nacionalno-socialistična vlada v Nemčiji ima absolutno večino, je od naroda izvoljena in je prav narodni socializem storil Evropi veliko uslugo s tem, da jo je rešil boljševizma. Kar se pa tiče Židov, je bilo popolnoma naravno, da jih je Hitlerjeva vlada nasilnim potem od-

pravila. Nikdar pa ni imela Nemčija namena svojih notranjih razmer vsiljevati drugim narodom, ki jih spoštuje, kakor tudi zahteva spoštovanje za sebe in nikdar ne misli na revanžo. Nemčija odločno zahteva, da se zbrise razlika med zmagovalci in premaganci. Nemški narod želi sodelovati pri reševanju vseh velikih problemov in mlada Nemčija daje popolno garancijo za red in mir. Ona ne bo nikdar stavila nemogočih predlogov, in bo spoštovala vse pogodbe, ki jih podpiše.

Potovanje kraljevske dvojice

ATENE, 30. sept. Posebni dopisnik »Elefteron Vima«, ki spremlja bivšega predsednika vlade, Venizelosa, v Carigradu, sporoča, da se bo naš kralj na povratku iz Romunije ustavil v Carigradu in da se bo ob tej priliki sestel s predsednikom republike Kemalom pašem. V Carigradu bo sprejel v avdijenco tudi predsednika grške vlade, ki bo prav radi tega ostal v Carigradu.

ATENE, 30. sept. Vojni minister Condilis je odpotoval na Krf, kjer bo nadzoroval tamkajšnjo posadko in bo ob priliki obiska jugoslovanskega kralja zastopal grško vlado.

Bolgarsko-jugoslovanski klub

SOFIJA, 30. sept. Drevo bo tu ustanovni občni zbor bolgarsko-jugoslovanskega kluba, ki se je osnoval po osnutku jugoslovansko-bolgarskega kluba v Beogradu. Inicijativo za ustanovitev tega kluba je dal bivši minister Kazakov, ki so mu pri tem pomagali Stojanov in drugi odličniki.

Francosko učiteljstvo

PARIZ, 30. septembra. Konflikt med vlado in učiteljstvom se je zelo poostiril. Prosvetni minister de Monzie je namreč izdal okrožnico, v kateri graja hujskanje učiteljstva k stavki in za neizpolnjevanje

vojaških obveznosti. Učitelji groze, sedaj še bolj s stavko in pričanja se boj za to ali je moč socialističnega učiteljstva večja ali avtoriteta države. Komunisti podpirajo v celoti marksistično učiteljstvo. V ta namen je de Mouriz obiskal danes tudi Daladierja.

VAN DER LUBBE PRIZNAL

LIPSKO, 30. sept. Na včerašnji razpravi je obtoženec Van der Lubbe po daljšem oklevanju priznal in s težavo odgovoril na predsednikovo vprašanje, da je zažgal nemški parlament. Tudi je potrdil vse izjave in ugotovitve preiskave, ki mu jih je predložil predsednik. Razprava pred posebnim sodiščem v Lipskem za presojo zadeve požiga nemškega parlamenta je bila odgodna in se bo nadaljevala šele prihodnjo sredo.

PO OBISKU POLJSKIH PARLAMENTARCEV

VARŠAVA, 30. sept. Delegacija poljske parlamentarne skupine, ki je pred kratkim obiskala Jugoslavijo, je obvestila včeraj predsednika vlade in senata o podrobnostih obiska v Jugoslaviji in naglasila v svojem poročilu izredno prisrčen sprejem, ki so ga bili deležni poljski parlamentarci pri vladi in pri vsem jugoslovanskem narodu. Tudi je delegacija izročila predsednikoma vlade in senata darila naše skupščine in senata.

Bilo kuda *kiki* svuda!

Dnevne vesti

Pred uresničenjem vprašanja vrtnarske šole v Mariboru

Ze spomladi se je porodila misel, naj bi se v Mariboru, ki je v zadnjih letih mnogo izgubil na svoji veljavnosti, ustanovila prepotrebna vrtnarska šola. Vprašanje pa je v zadnjem času že tako daleč dozorelo, da se je mudila v Mariboru posebna komisija, ki so jo tvorili zastopniki banske uprave, inženjer Sadar in vrtnarski referent Trampuž ter zastopniki mestne občine Mariborske s podžupanom Rudolfom Golouhom na čelu.

Komisija si je ogledala naprave in bivšo Džamonijevo vrtnarijo ter je po vsestranskem razmotrivanju in proučevanju prišla do zaključka, da bi omenjeni prostor in objekti bili najprimernejši za vrtnarsko šolo. Že z ozirom na to, da je v Mariboru klima najprikladnejša in pa da je ustanovitev take šole v naši banovini nujno potrebna, je komisija izdelala stvarne predloge, ki jih bo predložila banski upravi in mestni občini mariborski.

Najti bi bilo potrebno primeren aranžma med banovino in mestno občino mariborsko. Po stavljenih predlogih naj bi banovina kupila bivšo Džamonijevo vrtnarijo, mestna občina mariborska pa naj bi prevzela vrtnarsko šolo v svojo oskrbo in naj bi v ta namen ustanovila poseben konzorcij, ki bi upravljal omenjeno podjetje. Šola bi bila enoletna in bi bilo prvo leto sprejetih 10 do 15 gojencev, ki bi stanovali v internatu. Pouk bi bil teoretičen in praktičen.

Vprašanje vrtnarske šole je odvisno sedaj samo še od banske uprave, ki naj bi objekte in pa prostor kupila, ter od mestne občine mariborske, ki naj bi šolo oskrbovala. Veliko oviro dela zaenkrat finančna plat, ker ni razpoložljivih denarnih sredstev, vendar pa je pričakovati, da se bo našel primeren izhod in bo Maribor dobil to novo in potrebno ustanovo.

Iz kaznilniške službe. V zadnjem času so se izvršile pri osebju moške kaznilnice v Mariboru sledeče izpremembe: vpo-kojen je bil g. Anton Šlander, namestnik upravnika; za strokovnega poslovođa uradniškega pripravnika je bil preveđen Alojzij Vales, zvančnik; premeščena v mariborsko kaznilnico sta paznika Josip Podgorelec iz Šremske Mitrovice in Viktor Gorišek iz Stare Gradiške, v kaznilnico v Stari Gradiški pa je iz Maribora premeščen paznik Budimir Nikolič. Vpo-kojena sta bila tudi podnarednik Andrej Lutman in paznik Karol Benčina.

Sodniški izpit sta opravila včeraj pri predsedništvu apelacijskega sodišča v Ljubljani gg. dr. Odon Planinšek in Dušan Pipenbacher, oba sodniška pripravnika pri tukajšnjem okrožnem sodišču. G. dr. Planinšek je opravil izpit z odličnim, g. Pipenbacher pa s prav dobrim uspehom. Mladima sodnikoma čestitamo!

Poziv mariborske davčne uprave. Mariborska davčna uprava poziva vse davčne obvezance, da poteče rok za vložitev prijav za odmero zgradarine za prihodnje leto 1. oktobra. Davčni obvezanci morajo vložiti prijave za vsak zgradarini podvržen objekt, ki je v katastru posebej popisani. Za več objektov lahko davčni obvezanci vložijo eno prijavo samo tedaj, če imajo vsi objekti isto hišno številko. Vsa natančnejša pojasnila glede zgradarine pa so razvidna iz poziva, ki je nabit na uradni deski na tukajšnji davčni upravi in pri mestnem županstvu.

Ljudska univerza v Mariboru. Ljudska univerza v Mariboru otvori svojo letošnjo sezono prihodnji teden. Na vidiku so zelo interesantne prireditve, kakor proslava Danca Grundtviga, ustanovitelja ljudske visoke šole, proslava Türeg-nijeva, koncert pariškega tria itd. Prvo predavanje ima v petek 6. oktobra g. dr. B. Škerlj, priv. docent v Ljubljani, in sicer o svojem potovanju po Norveškem na podlagi filma in skioptičnih slik. Naslednji teden pa bo posvečen popolnoma spominu Grundtviga. O Danski bo govoril na podlagi skioptičnih slik g. prof. Baš, o delu in pomenu Grundtviga ga g. ing. Kukevec. Troje navedenih predavaj tvorijo mali nordijski ciklus.

Najjačji jugoslovanski režiser in najjačja jugoslovanska drama povojnih let v mariborskem gledališču. Opozarjamo na letošnjo otvoritveno predstavo, ki bo jutri 1. oktobra. Uprizorili bodo Krležino dramo »Gospoda Glembajevi« v režiji dr. Branka Gavella.

Otvoritev dramske šole bo v nedeljo, 1. oktobra ob 10. uri dopoldne v mali kazinski dvorani (gledališko poslopje). Lahko se še priglasi novinci. Šelo vodi glavni režiser J. Kovič.

Zbor harmonikarjev »Pomladka Rdečega križa« je na svoji včerajšnji seji sklenil, da ustanovi lasten zbor malih harmonikarjev, in sicer pod vodstvom gosp. strok, učitelja Vilka Šusteršiča, ki je do sedaj poučeval harmonikarje ISSK Maribora. Starši, ki reflektirajo na pouk po g. Šusteršiču, naj se blagovolijo javiti omenjenemu osebo na deški mešč. šoli v Krekovi ulici 1. Prijave sprejema vsak popoldan od 3.—5.

Šolske knjige za vse šole in šolske potreščine v največji izbiri pri Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ulica 11.

PREDSVEM

TRIO IRON-CEVI!

*Anten bode
vzdržljivost
selektivna
a reprodukcija bode
odlična!*

Novo delo o naši domovini. Prof. dr. Fr. Mišič, znani opisovalec lepote in zanimivosti naših krajev, je izdal v Celju knjigo »V porečju bistrice Savinje«. Zanimivo delo je tudi grafično opremljeno in ga krasi 31 slik. O knjigi bomo poročali obširneje v rubriki »Kulturne vesti«.

Šesta redna seja mestnega občinskega sveta bo, kakor smo že poročali, v četrtek 5. oktobra v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu so razni predlogi in vprašanja ter poročila posameznih odsekov. Za sprejem in za zagotovilo sprejema v občinsko zvezo je zaprosilo 33 prošnikov. Nadalje je na dnevnem redu poročilo o reviziji javne kuhinje in 3 prošnje za dovolilo za obrt zastavljalnice. Med prošnjiki je tudi mestna občina sama. Mestni občinski svet bo na seji razpravljal tudi o načrtu novega mostu v meljskem predmestju, o zgradbi delavskega azila v Gregorčičevi ulici, o kanalizaciji Tomanove ulice, o regulaciji Pobrežke ceste in o raznih prošnjah za par celacijo.

»Trboveljski Slavček«, ki je prinesel s svoje turnee po bratski Českoslovaški republiki in z Dunaja prve laborike iz tujine, bo dne 7. oktobra ob 20. uri v »Unionu« izvajal svoj turnejski program. Mladi zbor je že na svojih prejšnjih koncertih očaral mariborsko občinstvo, zato smo prepričani, da bo o priliki koncerta napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Vstopnice se dobe v trgovinah Zlata Brišnik in Höffer.

ADVOKAT

KAPUS VLADIBOJ

naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno v Mariboru, Aleksandrova cesta 24.
Maribor, dne 26. septembra 1933.

Izjava. Uredništvo »Pohoda« preklicuje vse trditve, iznešene proti Slovenskemu sportnemu klubu Maratonu v Mariboru v »Pohodu« dne 3. junija 1933, pod naslovom »Slovenski sportni klub Maraton«. Prepričali smo se, da so vsa v cit. članku navedena predbacivanja popolnoma neosnovana, neresnična in brez vsake podlage ter za klub kot celoto kakor tudi za vsakega poedinega člana do skrajnosti žaljiva in krivična. Prepričali smo se, da vrši Slovenski sportni klub Maraton poleg svoje sportne naloge v odlični meri tudi nacionalno vzgojo svojega članstva ter se radi tega vodstvu kluba iskreno zahvaljuje, da je odstopilo od kazenskega postopanja, ki ga je vodilo proti uredništvu »Pohoda« pred ljubljanskim okrožnim sodiščem.

Uradne ure pri carinarnici. Od pone-deljka naprej je uvedeno pri tukajšnji glavni carinarnici novo uradovanje, in sicer so uradne ure ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 17. ure. Uradne ure na carinski pošti pa so ob delavnikih od 8. do 14. ure.

Prošnja na hišne posestnike. En dinar več ali manj, se čuje od marsikaterega, ki bi radevolje prispeval vsak mesec protituberkulozni dinar, če bi se povsod zbiral. Zato je efekt zbirke odvisen največ od direktnih inkasantov, t. j. hišnih gospodarjev, oskrbnikov ali hišnikov. To golo resnico potrjuje tudi praksa. Tam, kjer so hišni gospodarji (oskrbniki — hišniki) na mestu, je tudi dinarski prispevek siguran, reden in točen. Zato prosimo in iskreno želimo, da prav vsaka hiša z vsemi najemniki pri dinarski akciji sodeluje. Gg. hišne posestnike (oskrbnike hišnike) ponovno prosimo, da prevzamejo, v kolikor že ne izvajajo, to človekoljubno delo, gg. stanovanjske najemnike pa, da se odzovejo potom hišnega gospodarja prošnji lige, ki hoče s postavitvijo azila tuberkuloznim, utrti marsikatero solzo trpečemu ljudstvu.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Sira-kova lekarna »Pri angelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

Jutri na obmejno Kaplo. Prijatelji naše meje in razna nacionalna društva, pohi-tite jutri z »Mejaši« na obmejno Kaplo, ki vas željno pričakuje. Naj bo jutrišnji naš pohod na Kaplo še veličastnejši, kot je bil zadnji k Sv. Duhu na Ostrm vrhu. Iz Maribora se odpeljemo s prvim jutranjim vlakom do Brezna, odkoder kre-nemo peš na Kaplo. Odzovite se vsi, ki le morete, jutrivabili naše obmejne po-stojanke!

Sokol II. Pobrežje bo vprizoril v nede-ljo 8. okt. veseloigro »Stari grehi«. Ne sme nihče izostati, kdor se hoče nasme-jati.

Našo včerajšnjo notico glede preložitve tombole popravljamo v toliko, da se bo tombola, ker smo zapreke odstranili, vršila jutri, dne 1. oktobra.

Studenški sportni klub v Studencih (nogometni odsek) priredi veselico zdru-ženo s trgovijo v nedeljo, 1. oktobra 1933 v vseh prostorih gostilne Mraz v Studencih. Ob 3. (15. uri) popoldne. God-ba, ples, vstop prost.

Pomočniški odbor prireda plesno šolo v mali dvorani Narodnega doma. Pri-četek v torek, dne 3. oktobra ob 20. uri, te se nadaljuje vsak torek in petek. Po-učeval bo g. Simončič.

Kdaj bo konec? Včeraj sta stikala po dvoriščih hiš našega mesta zopet dva mlada Nemca, fant in dekle, s kitarama in prepevala nemške pesmi. Kdo pušča te ljudi v državo in kdo jim dovoljuje to iz-zivanje, ki ima čisto določen pangerman-ski namen? Vsi ti trubadurji so hitlerjev-ci, večinoma buršaki, ki hodijo k nam po načrtu, da vzdržujejo stike z našimi Nem-ci, »studirajo« naše razmere in morda tu di vohunijo. Ker hodijo s kitarami pod pazduho, bi se lahko takoj izsledili, pri-jeli, zaprli in poslali po odgonu tja, od koder so prišli. Če je v mestu prepove-dano beračenje, bi moralo biti še bolj prepevanje potujočih buršakov iz Avstri-je in Nemčije, ki tudi pobirajo darove!

Vandalizem. Včeraj je bila zaradi sla-bega tiska nečitljiva naša notica o plju-vanju na slovenske napise in lepake, za-to jo ponavljamo. V zadnjem času se namreč dogaja, da neka nemčurska mu-larija pljuje na slovenske napise in lepa-ke ter jih drugače onesnažuje. Nekaj dni so ti »kulturni« ljudje pljuvali v napise in izložbe trgovine g. Laha, potem so pa opljuvali lepake Narodnega gledališča. Zaenkrat to le ugotavljamo.

Kino Union. Do vključno ponedeljka najnovejša opereta »Amor na vrvi« z dražestno Magdo Schneiderjevo in Al-bachom Rettyjem. Sledi film velikega presenečenja »Sanje vsake žene«. Gustav Fröhlich, Nora Gregor.

Grajski kino. Od danes dalje vesela, smehapolna vojaška humoreska: »Na po-velje, gospod narednik«. Ralph Artur Ro-berts, Ida Wiist, Albert Paulig in Margot Walter igrajo glavne vloge.

Pri astmi in boleznih srca, bolečinah v prsih, pločnih boleznih, škrofulozi in ra-hitisu, povečanju zaščitne žleze, tvorbi golše je velike važnosti ureditev deloya-nja črev z uporabo naravne »Franz Jo-sef« grenčice.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Nedelja, 1. oktobra ob 20. uri: »Gospodi Glembajevi«. Otvoritvena predstava.
Ponedeljek, 2. oktobra: Zaprt.
Torek, 3. oktobra ob 20. uri: »Roksi«. Premiera. Red B.

Le še nekaj dni se sprejemajo prijave za gledališki abonma. Prva predstava abonmanu bo v torek, 3. oktobra ter na-proša gledališka uprava vse one, ki se nameravajo abonirati, da to store do tega dne.

Otvoritvena predstava bo v nedeljo, 1. oktobra ob 20. uri. To pot se bo občinstvo seznanilo z najmočnejšo jugoslovansko dramo po vojni, s Krležinimi »Gospodi Glembajevimi«. Za Maribor bo ta predstava še poseben dogodek, ker jo je nastudiral najboljši jug. režiser dr. Bran-ko Gavella, ki si je v tujini pridobil izve-ličien ugled ter je povabljen za režijo »Glembajevih« tudi v Prago ter v Pariz.

V torek, 3. oktobra bo druga premie-ra te sezone. Uprizorili bodo v režiji glav-nega režiserja Jožeta Koviča izborno ve-seloigro »Roksi«, ki radi svoje zelo du-hovite in zabavne vsebine dosega povsod velike uspehe.

Ljudje, ki trpe na otežkočeni telesni potrebi in ki jih radi tega mučijo krvno prenapolnjenje trebuha, pritisk krvi v možgane, glavobol, močno utripanje sr-ca, dalje, ki trpe na boleznih dančne sluz-nice, fišurah, hemeroidnem zamotku, fistulah jemljejo za izboljšanje črevesa zjutraj in zvečer po četrtinko »Franz Jo-sefove« grenčice. Vodilni zdravniki ki-rurgičnih zavodov izjavljajo, da se po-služujejo »Franz Josefove« grenčice po operacijah z najboljšim uspehom.

Ne vprašajme kam?

Dnevi so krajši, zato grem od 1. oktobra najraje v gostilno

Žohar, na Tržaško cesto

kjer se mi nudi le prvovrstna vinska kap-ljica. Sveža jedila vsaki čas in vsakovrstna na razpolago. Porecije velike, cene nizke. Pečenice, zrezki, piške itd.
Za obilen obisk se priporoča

Beti K. Žohar.

V nedeljo 1. oktobra trgatvena vesel-ica. Železničarska godba, ples, dobra kap-ljica. Gostilna Weber, Pobrežje.

Tomše, Pekre, jutri na raznju pečeni odojki.

Drevi vsi na trgatve »Drave« v go-stilni Sluga, Studenci, Splitsko grozdje.

Jagode v jeseni. Zvesti prijatelj našega lista g. Jos. Jarčič je dobil pod Sv. Ur-banom zrele jagode, ki so vsekakor re-kord v tem času, in jih prinesel v naše uredništvo.

Tat v stanovanju. Včeraj dopoldne se je splazil v stanovanje brivskega pomoč-nika Ivana Domacija, stanujočega v Ko-roščevi ulici, neznan tat in mu odnesel nov jesenski plašč in 300 Din, ki jih je imel shranjene med perilom. S plenom je izginil brez sledu.

Štiri aretacije. Preteklo noč je policija aretirala Franca B., ki je pijan razgrajal na Glavnem trgu, nadalje 2 krošnjarja Petra K. in Daniela B., ki sta krošnjarila brez dovoljenja po Mariboru, in starega, že policiji znanega potepuha Ivana P. Vse štiri aretirance je policija danes izro-čila okrajnemu sodišču, kjer bodo prejeli zaslužen kazni za svoje grehe.

Nezgodna šolskega upravitelja. Šolskega upravitelja Franca Čepeja iz Kamnice je včeraj popoldne pred kavarno »Bristol« v Vetrinjski ulici popadla slabost, da se je zgrudil in obležal nezavesten. Poklica-ni reševalci so ga prepeljali v maribor-sko bolnišnico.

Dve nezgodi. Na Remšniku je včeraj popoldne doletela 23letnega delavca Jo-sipa Dovnika huda nezgoda. Po nesreč-nem naključju je prišel z desno roko v mizarski stroj, ki mu je odtrgal 4 prste. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico. Tja so pripeljali mariborski reševalci tudi 2letno v Jezdarski ulici stanujočo Verico Šeškovo, hčerko sodnega urad-nika. Deklece je doma tako nesrečno pa-dlo, da si je poškodovalo levo nogo.

Vremensko poročilo mariborske mete-orološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 14.1 stopinj C; minimalna tem-peratura je znašala 13.5 stopinj C; baro-meter je kazal pri 16.3 stopinjah 741.7, redneiran na ničlo pa 739.8; relativna vlaga 93; vreme je jasno in solnčno.

Zanimivo predavanje za slikarske obrte. Že včerajšnji številki smo napovedali za danes zvečer predavanje za slikarje in sorodne stroke. V poročilu so se pa vrinile nekatere pogreške, ki bi mogle motiti pravilnost objave. Strokovno predavanje priredi na prošnjo obrtno-pospeševalnega zavoda Zbornice za TOI znameniti strokovni učitelj slikarske in plesarske stroke Ernst Oldenbruch iz Thüringena, ki danes dovrši zadnji tečaj v Ljubljani in se bo na potovanju na Dunaj ustavil v Mariboru. Strokovna šola g. Oldenbrucha ni pomembna samo za njegovo ožjo domovino, marveč uživa svetovni sloves. G. Oldenbruch zasleduje namen, da dvigne slikarsko umetnost do večjega ugleda in s povečanjem strokovnih sposobnosti poмага zboljšati materialni položaj soboslikarskega, črkoslikarskega, plesarskega, ličarskega in v zvezi s tem tudi mizarkega, tapetniškega in sedlarskega obrta. Predavanje spremlja nazorno razkazovanje. Navodila g. Oldenbrucha so tako poljudna, lahko razumljiva in koristna, da so v Ljubljani mojstri, ki so se udeležili prvega predavanja in so prvotno sledili navodilom z neko skeptiko, dobili takoj popolno zaupanje in se je — vkljub razmeroma visokemu prispevku — priglasilo preko 20 mojstrov, ki so g. Oldenbrucha naprosili, da je v Ljubljani priredi enotedenski tečaj. Sloves, ki si ga je ta odlični strokovnjak že v teh dneh pridobil v Ljubljani, upravičuje veliko zanimanje, ki vlada v Mariboru za napovedano predavanje pri vseh, ki se zanimajo za razvoj domače slikarske umetnosti. Želimo, da te ugodne in izredne prilike nikdo ne zamudi. Predavanje se prične točno ob 8. uri zvečer in se vrši v prostorih Okrožnega odbora (ne Okrožnega urada) v Vetrinjski ulici št. 11. I. Predavanje je za udeležence povsem brezplačno.

Kaj so zahtevali naši gostilničarji na beograjskem kongresu? V Beogradu so zborovali te dni gostilničarji iz vseh krajev države, da se posvetujejo o svojih stanovskih zadevah. Namen zborovanja je bil tudi ustanoviti gostilničarsko zvezo za vso državo. Po podkrepljenih utemeljevanjih je bila končno zveza ustanovljena in je bil izvoljen za predsednika Mihajlo Nikolić iz Beograda, od slovenskih gostilničarjev pa sta bila izvoljena vodbor g. Gjuro Valjak iz Maribora in g. Ciril Majcen iz Ljubljane. Med drugim so gostilničarji zahtevali, da se ugotovi, da je gostilničarstvo čisto posebna stroka, strogo ločena od trgovine in obrti in da mora imeti tudi svoja združenja. No, da ustanovljena zveza bo posredovala na vsi ustanovljenih mestih, da se smiselnim in zakonitimi ukrepi v smislu dosežanih resolucij. Pridobinski davek gostilničarskih podjetij naj se po možnosti zniža, čimprej pa naj se uredi tudi vprašanje avtorskega honorarja za glasbene prireditve. Ukrepe naj se posebna policijska pristojbina za koncerte, prepovedi naj se oddajanje sob in dajati hrano po privatnih stanovanjih, kar zelo škoduje gostilničarjem. Prodajo vina je treba spraviti v meje zakona. Prepovedi naj se pro-

daja in točenje vina na drobno vsem, ki nimajo predpisanega dovoljenja, zlasti pa naj se prepove prodajati vino od hiše do hiše. Tudi so zahtevali gostilničarji naj se spremeni zakon o nabavljalnih zadru-gah državnih uradnikov in naj se odpravi vsi privilegiji glede davkov in prevoznih tarif, tako da bo izključena konkurenca z drugimi podjetji. Sprejetih je bilo nadalje še več drugih predlogov in bo imela nova zveza že takoj spočetka polne roke dela.

Zapisega starešinstva Jugoslovanske gasilske zveze. Včeraj je zasedalo starešinstvo Jugoslovanske gasilske zveze, ki ji je prisostvoval tudi minister za tele-sno vzgojo dr. Hanžek. Seje se je poleg drugih članov udeležil tudi podpredsednik JGZ in starosta slovenskih gasilcev Josip Turk. Starešinstvo je razpravljalo predvsem o izvedbi gasilske organizacije po smernicah in v duhu novega gasilskega zakona. Organizacija gasilskih edinic mora biti izvedena do 20. oktobra. Člani uprave gasilske zveze so danes prisegli pred ministrom dr. Hanžekom.

Rdeči križ za poplavljenice. Minister socialne politike in narodnega zdravja je zaprosil glavni odbor Rdečega križa, naj bi tudi on pomagal lajšati bedo poplavljenicem v naši banovini. Rdeči križ mu je odgovoril, da je že prvi dan po povodnji naročil vsem organizacijam, da u-vedejo podporno akcijo za poplavljenice in da bo tudi glavni odbor RK po svo-jih močeh prispeval. Sicer pa organizaci-ja RK itak v takih primerih same vedo, kaj je njihova dolžnost.

Ustanovitev društva »Prijatelj Slo-venskih goric«. V sredo zvečer je bil v Ljubljani ustanovni občni zbor društva Prijatelj Slovenskih goric, ki ga je vo-dil in otvoril pomočnik finančnega di-rektorja v pokoju gosp. Martin Spindler. Zbora se je udeležilo precejšnje število prijateljev Slov. goric in so bila društve-na pravila soglasno sprejeta. Društvo bo vzbujalo zanimanje javnosti za gospo-darske, socialne in narodnostne prilike v Slov. goricah in bo gojilo zajemno spo-znavanje med člani ter njih zblíževanje in medsebojno podpiranje. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za predsednika novega društva g. Martin Spindler, za podpredsednika ravnatelj Zveze gostilničarskih združenj Anton Peteln, za blagajnika višji davčni upravitelj g. Jurij Kramber-ger, za tajnika pa g. Lojze Jagodič. V odbor so bili nadalje izvoljeni gg. Beno Gregorič, Fran Polak, časnikiarja Boži-dar Borko in Fran Slovan, načelnik Var-gazon, dr. Grossmann, Srečko Vrščič, ban-čni direktor Ogrin, a za nadzornika dr. Tone Mojzer in inž. Lukman. Po volitvah je Beno Gregorič razvil obširen program izleta v Slovenske gorice 8. oktobra, ki se ga bo udeležilo okrog 800 ljubljana-nov.

Velik napredek civilne aviacije. Ang-leški minister aviatike je te dni otvoril mednarodno konferenco za zračne trans-porte. Zanimivi so bili referati zastopni-kov svetovno znanih družb zračnega prometa. Pogled v preteklost nam jasno

priča o silnem napredku aviatike zad-njih 3 let. Tako je znašala leta 1928. skup-na dolžina vseh zračnih prog okrog 9 milj., dočim je preokročila danes že 200.000 milj. Avioni civilne aviatike so na primer leta 1929. preleteli okrog 94 milijonov milj., dočim so v letošnjem letu preleteli nad 1000 milijonov milj. Evropa ima 16.000 milj. rednih zračnih linij, po katerih leti v rednem prometu okrog 800 aparatov. Sklep te sedanje konfere-nce pa je bil, da je aviatika postala naj-važnejši činitelj civilizacije in unifikacije narodov in najmočnejši instrument miru.

Zopet peklenški stroji. Včeraj zjutraj okrog 7. ure je našel železniški čuvaj pod železniškimi tračnicami blizu po-staje Rajhenburg 2 peklenška stroja. Eksplozivna snov je bila v škatli v veli-kosti 30 krat 15 cm in je tehtala vsaka škatla po 1 kilogram. Na škatlah je bila rdeča etiketa z mrtvaško glavo in napi-som »1 kg 1.228«. Komisija, ki je odšla na kraj, kjer je čuvaj našel peklenška stroja, je ugotovila, da sta stroja tujega izvora, ki eksplodirata po udarcu na ka-pico.

Zaposlenost pri nas. V naši banovini je bilo v mesecu avgustu zaposlenih skupno 78.999 delavcev in delavk, torej 1.509 manj, kakor lani v avgustu. V avgustu je število zavarovanih članov OUZD naraslo predvsem v tekstilni stroki. Enak priraslek je zabeležiti tudi pri gradnji cest, železnice in vodnih zgradb. Nazadovanje pa je pri gradnjah nad zemljo, v oblačilni industriji, v gozd-ni, žagarski in kemični industriji. Na-večje nazadovanje je v gradbeni stroki, kjer je letos za 1 tretjino manj zaposlenih ka-kor lani. Prav občutno pa je nazadova-nje brezposelnosti v trgovini, kjer se je letos zmanjšalo število za 860, kar do-kazuje, da se bori naša trgovina z veliki-mi težkočami. Tudi v strokah za prede-lavo mesa, blaga, kamenja in zemlje ter v čevljarški stroki je v letošnjem avgustu bila zaposlenost manjša, kakor v lan-skem.

Današnji trg. Kakor običajno so tudi letošnje jesen trgi za živila zelo dobro založeni. Okoličani pripeljejo in prinese-jo na trg vse, karkoli se da spraviti v denar. Na današnji trg so pripeljali kmetje z Dravskega polja 20 voz zaklanih svinj, 26 voz krompirja, zeljnih glav, kumar in čebule ter 26 voz jabolk, hrušk, sliv in grozdja. Tudi trg za perutnino je bil do-bro založen in se je nudila mariborskim gospodinjam in kuharicam prav bogata izbira. Prodajali so kokoši po 25 do 35 Din, race po 15 do 20 Din, gosi in purane po 30 do 60 Din, par piščancev pa po 10 do 15 Din. Cene ostalemu blagu so na današnjem trgu nekoliko padle in so pro-dajali kilogram krompirja po 0.75 do 1.25 Din, čebule po 1.50 do 2.50 Din, česna po 8 do 10 Din, hrena 6 do 8 Din, paradižni-kov po 4 do 6 Din. Padle so tudi cene sadja in so prodajali jabolka in hruške po 2 do 5 Din, breskve po 6 do 8 Din, slive po 2 do 4 Din, grozdje pa po 5 do 10 Din kilogram. Na novem trgu je bilo pre-cej lesene robe in pletenega pohištva.

Kolinska
PRAVA
CIKORIA
PRAVI DOMAČI
IZDELEK

Po lestvah od Celja do Beograda. Sko-zi Bjelovar sta vandrala pretekli torek Celjana Franjo Verglez in Franjo Pohlin, ki hočeta doseči originalni svetovni re-kord v hoji na lestvah. Oba sta brezpo-selna pleskarja iz Celja, odkoder sta kre-nila proti Beogradu. Prehodila sta na lestvah že 290 kilometrov, imata pa pred seboj še dolgo pot.

Ptuj

Gledališka skupina »Istra« bo gostova-la v ptujskem Mestnem gledališču v to-rek 3. t. m. z zanimivim sporedom, ki je vzbudil v Mariboru veliko zanimanje. Zlasti so navdušile recitacije s spremlja-vo glasbe ter drugih zvočnih in lučnih efektov, kakor tudi pesmi tenorista gosp. Jarca. Tudi v Ptuju je za to gostovanje, ki bo ob 20. uri, že sedaj veliko zani-manje.

Postaja za kontrolo sodov. Pri postaji za kontrolo sodov v Ptuju so za urado-vanje v mesecu oktobru, novembru in decembru t. l. določeni naslednji dnevi: Oktobra dne 23., 24., 25., 26. in 27.; no-vembra dne 18., 20., 21. in 22.; decem-bra dne 19., 20., 21. in 22.

Sejem za prešiče v sredo 27. tm. je bil dobro založen. Prignano je bilo 269 svinj in 132 prascev, skupaj 401. Pov-prečne cene: Din 6.50—8.— za kg žive teže, prasci po kakovosti 120—280 Din.

Smrtna kosa. Umrla je Marija Kola-rič, mati profesorja Antona Kolariča, v 86. letu starosti. Naj v miru počiva!

Tombola. Udruženje vojnih invalidov v Ptuju priredi v nedeljo 1. oktobra tl. ob 15. uri tombolo v prid revnim invalidom.

Težka nezgoda. S strehe je padel 65-letni posestnik Andrej Kozelj iz Gradi-šča. Pri padcu si je polomil 4 rebra in do-bil tudi nevarne notranje poškodbe. V obupnem stanju so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Dr. Branko Gavella:

Miroslav Krleža

K lutrišnji premieri »Gospodov Glemba-levih«.

Nočem tajiti čitateljem teh vrstic, v katerih skušam bežno orisati silhueto pi-satelja in človeka Miroslava Krleže, da jih piše njegov prijatelj in režiser, kate-rega kariera je tesno vezana s scenski-mi peripetijami Krležinega dramskega ustvarjanja. Kdorkoli misli, da je prija-teljstvo vezano s prikrivanjem resnično-sti ali da mora režiser biti slep obože-vatelj dela, ki ga režira, vsakemu ta-kemu skentiku dovolim, da z nezaupa-njem sledi mojemu izvajanju. Vendar sem prepričan, da bo tudi najzaupljivejši činitelj mojih besedi poleg toplote in sim-patije, s katerimi so prežeta, predvsem občutil iskreno stremljenje, četudi se je Krležino življenje v marsikateri bazi kri-žalo z mojim, dati kljub intimnemu so-žitju vsaj približno objektivno sliko.

Krleža je rojen Zagrebčan. Važno dej-stvo, ker so rojeni Zagrebčani bili do danes v hrvatski literaturi maloštevilno zastopani. Zagreb je bil v glavnem ved-

no samo shajališče naših drugje rojenih literatov. Reagirali so na ta Zagreb po-zitivno ali negativno. Kakršen je pač bil njih odnos do tega mesta. Posluževali so se ga kot torišča in tržišča za svoja dela, ga preklinjali ali poveličevali, gle-dali na njega kot problem, Krleža pa do-življa in živi Zagreb tako, kakor človek doživlja in živi svoje lastno telo. Ko gle-da Zagreb, je to gledanje objekta, ki sto-ji pred vsemi drugimi objekti in ki ga ne moremo kar tako obiti. In zato, ker je gledanje tako notranje, pomeni formu-lacija gledanega poseben čin osredoto-čenja. Izrekanje tega doživlja je po ja-kosti napora enako obračunavanju s sa-mim seboj. V obliki tega izrekanja drhti poleg usodne bližine z doživljenim tudi stremljenje za osvobojenje od teh organ-sko navržanih okov. Zagreb stopa v to delo tudi vsebinsko, kazoč svoje proble-me, istočasno pa vpliva znatno na nje-govo obliko dela, ker rešitev teh proble-mov povzroči posebne živčne reakcije, to se pravi: vidi sekcijo na lastnem or-ganizmu.

Krleža je bil rojen v Khuenovem Za-grebu devetdesetih let v uradniški oko-lici. Rodil se je v eni tistih hiš, ki so bi-le postavljene s krajcarji, katerim se je

posrečilo, da so zlezli skozi »gosto sito« kr. hrv.-slav.-dalm. proračuna, y eni geometrijskih ulic, ki so geometrično brezsmiselno začele rasti od Illice proti jugu, odnikoder prihajajoče in k nikomur vodeče, noseče imena nekaterih slavnih mož, katerih slavo so spoznali samo na-ši gospodje profesorji.

Njegovo poslovno življenje zagreb-škega otroka se je gibalo po pločniku med Illico in Kukovićevo ulico, a fantazija je hrepnela po lepih fakinskih poljih okrog Ciglane, na Ribnjaku, izza »Soko-la« itd.

Pomislite samo, kaj je za takega dečka pomenil Strossmayerjev muzej, iz kate-rega je čudno odseval mistični duh starinskega kamna kot prvi nežni dodir-laj z nečim, kar se je v nerazumljivih pod-listkih z mastnimi črkami tiskalo v za-grebških časopisih kot kultura, kemični laboratorij, o katerem so naše kuharice pripovedovale, da v njem otroke kolje-jo, in potem univerza z gospodi juristi, v črnih galah in slavnoznano akademsko svobodo, idealom vseh zagrebških gim-nazijčkov, nato še Maksimir, to je bie-dermajersko čudo sredi zamazanih in blatnih koruznic. Tako bi lahko našel hišo za hišo, urad za uradom, ulico za

ulico in treba bi bilo, da bi se sprehajali pred nami vsi tisti tipični sprehajalci, ki hodijo običajno po Illici, s svojimi »Stamm tischli« kot »Fensterguckerli« pri starem »Avstrijskem caru«. V vseh teh podrob-nostih zveni en sam ton, ena sama za-gonetsna nota, kateri je težko najti racio-nalni akord, ki pa v vseh svojih vibra-cijah izzveneva dušo takratnega Krleži-nega Zagreba...

V čem je skrivnostna bit tega nesreč-nega mesta, ki je nerazumljiva?

Stalno nasprotje med tem, kar zares je, nedaleč od nas, nekoliko kilometrov, za nekaj gorami in rekami, tam, kamor vozijo vlaki z glavnega kolodvora, od-koder nam prihajajo novine iz velikega sveta, lepo vezane knjige, generali, ba-ni, ideje — vse to je blizu ali spet ne-dosegljivo daleč. Čutilo se je, da bi vse to moralo biti naše in da je naše, da je samo v tem naše pravo življenje; ali kadarkoli smo vse to konkretno zagra-bili, nam je ostal v roki zračni manco, tipično zagrebški manco... Provincial-nost, materialna nemoč, tragikomedi-ja majhnega, premajhnega vezala nam je noge kot blato provincialne ulice. No-blesse oblige. Gradili smo fasade, Ma-tice, Akademije, gledališča, igrali smo

Oster nastop proti prodajanju blaga po hišah

OKROŽNICA BANSKE UPRAVE VSEM POLITIČNIM OBLASTVOM.

Zaradi vedno bolj se množecih pritožb trgovcev, obrtnikov in tudi zasebnikov je izdala naša banska uprava v zadevi prodajanja blaga po domačih in zlasti tujih potnikih po hišah sledečo okrožnico, ki je važna še prav posebno za Maribor, saj je pri nas to prodajanje razpaseno kakor malokje drugje in nas osrečujejo posebno potniki iz Avstrije in Nemčije:

Izrabljajoč stisko in posebne okoliščine sedanjega gospodarstva, so se pojavili trgovski potniki, ki so ponujali blago v nakup z ogromnimi 100 do 200% dobički, ali pa se v kakem kraju stalno naselili in nakupovali blago od domačih producentov kot posredniki za prav tako ogromne provizije, ali pa so končno nakupovali in prodajali blago v večjem obsegu kot navadni krošnjariji. Znano je več primerov izkoriščevalcev nepoučenega ljudstva, in sicer inozemskih trgovskih potnikov, ki delajo v manufakturni, papirni, keramični stroki in še nekaterih drugih, zlasti pa tudi pri hmeljski trgovini. Glede manufakturnistov se je ugotovilo, da so kupovali manj vredno tukajšnje blago in ga prodajali dva do trikrat dražje po letoviščih in večjih mestih z rafiniranim nastopom. Kupčija jim je tako cvetela, da je tudi po prodani kvantiteti blaga daleč presegala promet malega detajlista. Ti ljudje niso samo oduševsko navijali cene, temveč so tudi znali rafinirano utajiti denar, skratka, med njimi so tipi, na katere mora varnostna oblast polagati posebno pozornost.

V papirni stroki se slejkoprej dogaja, da ponujajo trgovski potniki blago pri zasebnikih, zavodih in uradih po višjih cenah, nego tukajšnji detajlisti dotično blago prodajajo, v keramični stroki so nekateri izdelki celo trikrat dražji nego domači itd. Ogoljufano prebivalstvo prepozno spozna, komu je nasledlo. Dasi zakon proglašja kupčije trgovskih potnikov z zasebniki za nične in torej sklenjene pogodbe za netoželjive, to določilo izgubi praktičen uspeh s tem, ker stranke navadno takoj plačajo blago pri prejemu. V hmeljski trgovini se posebej dogaja, da trgovski potnik otvori stalno nakupovalnico blaga na svoj račun, in ga po znatno višjih cenah prodaja tujim tovarnam. V tej branši bo sicer odpomogla sedanja boljša organizacija hmeljske prodaje. Če se omeni, da so nekateri trgovski potniki tuji že leta in leta samostojno trgovali celo s tukaj nakupljenim tujim blagom, ne da bi si pridobili obrtno pravico, ne da bi samo pare davka plačali in so znali utiti kazenskim predpisom, je jasno posebno z ozirom na zelo razpaseno obiskovanje strank s ponujanjem nakupa, ki se zlasti po mestih zelo čuti, da je temu treba energično napraviti konec. Zakoniti predpisi dajejo zadostno garancijo za odpravo tega gospodarskega izroka.

Po določitih sedaj veljavnega obrtnega zakona (§ 143 i sl.) ne smejo trgovski potniki (agenti) obiskovati strank niti z blagom niti z vzorci, ampak smejo z vzorci obiskovati samo trgovce dotične stroke zunaj sedeža njih obrta, zasebnike pa samo z vzorci na poseben poprejšen poziv pri firmi, a nikdar ne z blagom! (V kraju samem, kjer ima dobaviteljica sedež podjetja, velja za nekaj branš sicer pravica nabiranja naročil, a niti tukaj ni dovoljeno blago po hišah prodajati.) Poleg tega, da smejo trgovski potniki obiskovati samo trgovce, in še to samo z vzorci, je izrecno prepovedano tudi inserirati, da se sprejemajo naročila n. pr. v stanovanju, niti se tu ne smejo naročila sprejemati, niti vzorci razkazovati. Brez poziva se sme zasebnikom razkazovati blago samo izjemnih strok, t. j. s šivalnimi stroji, s kolesi in še nekatere druge. Poslednja izjema pa je tako ozka, da se more v glavnem poudariti načelo o prepovedi obiskovanja netrgovcev bodisi z blagom, bodisi z vzorci. (Izjema glede uradov in prodajalcev dragocenih kovin, ki smejo pač trgovcem nositi tudi blago ne le vzorce na ogled in ga izjemno tudi prodati, na načelu ne spremeni.)

Priobčite to pojasnilo vsem varnostnim organom, občinskim predstojništvom, razglasite ga pa tudi na krajevno običajen način radi znanja. Odredite postopno nadzorstvo in pogosto kontrolo zlasti osebno nepoznanih in pa tujih potnikov. Kazensko postopanje bodi čim krajše in hitrejše, da doseže svoj namen. Opozarjate se, da zakon prav za kršitev naročilnih predpisov in samo v tem pri-

meru izrecno nalaga kot postransko kazneni tudi zaplenbo blaga. V posebnih primerih premislite, ali ne bi javni interes narekoval še nadaljnje bolj efektne ukrepe, s katerimi bi se preprečilo omenjeno početje, pri tujih potnikih tudi, ali more-jo še pričakovati, da se jim obnovi vizum na potnem listu, ali da se jim bivanje še dovoli. Vsak prekršek sicer ne bodi povod prekomernim ukrepom, ali v danih okoliščinah bodi kaznen stroga.

O omenjenih prekrških, ki jih zakrvice sicer legitimirani trgovski potniki, obvestite vselej Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, radi evidence, po možnosti s prepisom kazenske razpredelnice. Umestno je, da se v kratkem izvlečku opozore tudi lokalni listi na predmetno navodilo.

Skavtizem

Skupščina Dravskega stega planink v Mariboru

Ta skupščina je bila preteklo nedeljo ob polenajstih v klasični gimnaziji. Otvorila in vodila jo je poslevodeča namestnica stegovodje s. Sonja Kukovec-Tisa, ki je uvodoma pozdravila vse navzoče, zlasti s. starešnico Mlinaričevu, stegovodjo bratskega stega mariborskih skavtov br. Staneta Lovšeta, ter vse ostale skavte in člane kluba »Bobrov«. V svojem poročilu je poudarila posebno težko izgubo, ki jo je steg utrpel s preselitvijo agilne stegovodnice s. Danice Podgorelčeve v Beograd, ter ugotovila, da je tudi pogosta in dolgotrajna odsotnost članic iz Maribora bila vzrok manj intenzivnemu delu stega v minilem poslovnem letu.

Po poročilih, ki so jih podale: za I. kolo s. Sonja Kukovec, za II. kolo s. Valburga Donko, za roj čebelic s. Emica Kramer, za tajništvo s. Gizelica Kosi, za bla-

gajno s. Zinka Filipič, za gospodarstvo in trgovino s. Daša Pertot, o taboru na otoku Hvaru s. Gizelica Kosi, o taboru ob Bohinjskem jezeru s. Valburga Donko in o taboru pri Mozirju, ki je uspel menda najbolje, s. Klara Švarc, je povzela besedo delegatka župne uprave bivša tajnica Dravske župe in vodnica stega Ljubljana 2, s. Vera Knaflič-Bela Roža; izvajala je v lepih in vzpodbudnih besedah, naj se mariborske planinke zopet oprimejo dela v skavtski organizaciji, kakor so to delale nekoč, ko so bile med najboljšimi stegi v Jugoslaviji, in naj zlasti letos, ko bo petletnica obstoja samostojnih ženskih skavtskih stegov v Sloveniji, pokažejo, da so še vedno vredne ponosnega naslova najboljših ženskih edinic Zveze skavtov kraljevine Jugoslavije.

Predlagala je absolutorij, ki ga je skupščina soglasno sprejela, nakar je bila pri volitvah izbrana nova stegova uprava: starešnica učit. Jospina Mlinarič, namestnica s. Vera Knaflič-Bela Roža, zas. urad.; stegovodja Emica Kramer, dipl. paed., njena namestnica in kolovodkinja I. (Gorskega) kola: Sonja Kukovec, stud. gymn.; kolovodkinja II. (Lobniškega) kola: Valburga Donko, abš. trg. akad., matica III. kola (roja čebelic): s. Emica Kramer, dipl. paed., tajnica: Ivanka Armbruster, zas. ur., blagajničarka: Zinka Filipič, stud. paed., gospodarica in trgovka Lineta Lenče, zas. ur. Za predsednico nadzornega odbora je bila izvoljena prof. Silva Antič, za stegove delegatke na župni skupščini pa sestre Mlinarič, Kramer, Kukovec, Donko in Šermazanov. Nova stegovodkinja s. Emica Kramer se je v kratkem in smotretnem programatičnem govoru zahvalila za upanje ter pozvala svoje sestre k potenciranemu in resnemu delu, v imenu kluba »Bobrov« je pozdravil sestrski steg burno pozdravljeni klubovodja br. Jaro Dolar, a najstarejši mariborski skavt br. Franci Pivka je izrekel željo, da bi naj Dravski steg mariborskih planink poskrbel, da se vrne mariborski grb na mesto prvaka jugoslovanskih skavtskih stegov. Polne navdušenja so se naše briske planinke razšle z dobro uspele skupščine ob 11.55.

Nov slovar ruskega jezika.

Zavod za jezikoslovje in psihologijo pri Sovjetski akademiji znanosti je izdelal načrt za nov slovar ruskega jezika. Izdaja je preračunana na 1400 tiskanih pol in bo dogotovljena čez 5 let. Novi slovar ruskega jezika bo obsegal literarne izraze, besede in njih pomen iz današnjih socialnih grup iz vseh krajev Rusije in vse znanstvene in tehnične izraze iz vseh panog znanosti. Uredništvo je doslej pripravilo za tisk črke A, B, V in G. Urednik novega slovarja je član akademije Dieržavin.

Tudi rekord.

Policija v Essenu je pred kratkim prišla na sled dobro organizirani vlomski tolpi in je hkratu aretirala 28 članov, katerim je dokazala 1700 vlomov in tatvin.

Drama Vas vabi!

Ljudski odri, ljudski igravci in režiserji, šolski odri, ljubitelji dramatskih predstav!

Prve dni oktoba izide v založbi »Drama«

1. ŠTEVILKA REVije »DRAMA«.

ki bo vsebovala razmišljanje o dramatski umetnosti, o ljudskih odrin in njih pomenu, zraven pa poročila o raznih predstavah, igranih itd., pred vsem pa

POLJUDEN STROKOVNI POUK

o režiji, mimiki, maskiranju, sceneriji, oderski razsvetljavi itd. izpod peres naših najboljših gledaliških strokovnjakov. — Založba »Drama« izda tekom tega leta za svoje naročnike odre, ljudske igravce in ljubitelje oderske umetnosti

4 DRAME — IGRE

in sicer: Goldoni: »Sluga dveh gospodov« (komedija); Anzenberger: »Slaba vest« (komedija); Joža Vombegar: »Zlato tele« (komedija); Jože Kranjc: »Katakomba« (drama). — Odri dobivajo 10 števil revije in 12 knjig za Din 260.— ali mesečno desetkrat po Din 30.—

Naročniki revije plačajo za 10 števil Din 50.— ali mesečno desetkrat po Din 6.—. Naročniki revije in 4 knjig letno Din 100.— ali mesečno desetkrat po Din 12.—. Naročniki odri so za 3 leta oproščeni vseh tanijem. Knjige bodo v navadni prodaji znatno dražje. Naročniki imajo posebne popuste v Narodnem gledališču! Iz vrst naročnikov bo založba izbirala igravce in igravke za »Slovenski film«. Pišite po pojasnila. Pošljite nam svoj naslov, da Vam pošljemo na ogled prvo številko.

Založba Drama, Ljubljana, Tržaška cesta 10/1.

parlament, bili smo matica hrvatska, metropola, žrtvovali smo za ta mali življ tri bedne županije, ki so se strahopetno stisnile okoli Zagreba, vse, vse smo žrtvovali temu snu, a realno življenje, ekonomsko življenje je šlo mimo nas. Bili smo mrtva voda. Ali ni ta osnovna zagrebška antimonija glavni element Krležinega dela? Tisto neizglajeno nasprotje med brutalnimi, prostimi, grobnimi, vsakdanjimi dejstvi in občutki tujstva sredi te kalnosti. Moč navadnih življenjskih sil, smrt, življenje, hiše, rodbina, oče, mati, prepričanje, da je poleg slepo elementarnega še neko drugo življenje, vizionarno blizu, ali vendar nedosegljivo, vse to se vleče skozi Krležino liriko kot njena tipična nota. Njegova lirika je reakcija na materielno kuššo življenja, je borba fantazije, da se izprosti nizke, prav gotovo demonske materielnosti, da najde v nočnanosti kaos in nerazrečljive zmešnjave vsakdanosti čisto geometrično, enklidovski jasno življenjsko cesto, ki vodi v jasne široke ravnine. V tej liriki vlada prepričanje, da bi vse to ne smelo biti tako bedno in neutrešno, da je nekje nekaj jasnega in svetlega, kar pa ni niti bolni laž niti kaka transcendentalna mistika,

temveč kar bi moralo biti matematično prozorno, povsem pozitivno. Krleža je ob taki priliki rad uporabljal besedo »vertikalna«. — Zagrebška tipičnost daje še drug material za formiranje Krležine literarne fiziognomije. Stalni groteskni razpon dveh stvarnosti; kontrast maske onega, kar želimo, in malomeščanske malenkostnosti, ki pronicava skozi razpoke te maske — vse to je v njem izostrilo doživljanje za ta tragični konflikt. Kdor pade iz oblakov, z vso ostroostjo občuti »dotik« z zemljo pod seboj. Radi spoznanja, da je v tem zakopano njegovo organsko življenje, se mu bo zdela fantazmagorija »zunanjih« sanj dvakratno lažniva. Odkod Krležin silovit odpor proti vsem zagrebškim, čitaj hrvatskim lažem, odkod njegovo besno poglabljanje v jalovost in malenkostnost vsakdanje elementarnosti. Skozi vse njegovo dramsko delo se vleče rdeča nit »borbe proti laži, proti maski«. Že v »Golgoti«, kjer zapelje demagoška maska delovske množice pred vojaške puške, nato v »Vučjaku« i. dr. Borba proti laži se nadaljuje kot vodilni motiv v seriji Glembejevskih dram: »Agonija«, »Gospoda Glembejevi« in »Leda«. Poslednja drama je ena sama obtožba — samo krvavo obraču-

navanje z eno izmed centralnih laži meščanske družbe, z ljubavno lažjo. Mimogrede se v njej še obravnava pontifikacija umetniške laži, ki daje tolikim praznim meščanskim glavam priliko za brbljanje. V dramu »Gospoda Glembejevi« je usmerjena borba proti neiskrenosti, maskam in lažem, ki so osnova večini hrvatskega meščanstva. V njej so pokazane vse drobne sile egoizma, majhne intrige in podlosti, družinski spopadi, nečistost različnih razbitih eksistenc in razočaranja — vse, kar daje v svoji integraciji pojem glembejevščine. Glembejevi kot individualne osebnosti so fikcije, toda glembejevščina je čista stvarnost. Vsaka najmanjša podrobnost v Glembejevih je zvezana s katerosibodi lapidarno žilico hrvatske stvarnosti, in prav ta dokumentarna totaliteta daje dramu masivnost, njeno specifično težo.

Značilno za te drame je, da so na oko negativno orientirane. Tema njihovega slikanja je redko ublažena s svetlimi in pozitivnimi elementi. Konkretno izgledajo pesimistične, kar so spet tipične zagrebške poteze. Občutek brezupne borbe z nepremagljivimi ovirami prinaša s seboj občutek nemoči in pesimizma. Vendar pa se tu že javlja novi Zagreb. Nje-

gove negotovosti niso spremljane s sentimentalnim jadikovanjem, slabotno, klepetajočo resignacijo. Njegov odpor ima svoje pozitivne komponente. Svetobolna stvarnost ni samo občutil, temveč ga je tudi analiziral. Spoznal je, da se je vodila vsa naša borba okoli fikcije, in kar je še važnejše: našel je pravo sredstvo za obračunavanje s temi fikcijami. Opazil je, da pod vsem tem teko močni podzemski tokovi in da so naše individualne karakteristike samo zmanjšane slike velikih kolektivnih sil. Noben Glembej ne bi bil to, če ne bi bilo Glembejevih. Krleža je po svoji orientaciji marksist, ki pa se ne zadovoljuje s shematičnim sprejemom marksističnih formul, temveč pravi marksist, ki se je od genialnega mojstra naučil najvažnejše, in to je: konkretna analiza dane stvarnosti. Ta konkretna analiza ni našla v njegovem dosedanjem dramskem ustvarjanju končnega izraza, temveč še leži razmetana po številnih publicističnih delih, vendar njegov dosedanj ustvariteljski vzgon daje najboljšo garancijo, da zaključena in končna analiza ni daleč niti njegovemu dramskemu ustvarjanju.

Kaj hočejo?

LAŽ O LOJALNOSTI NEMŠKE MANJŠINE. PROGRAM NOVEGA VODSTVA »SCHULVEREINA-SÜDMARK«. VAŽEN DOKUMENT ZA NAŠE ODNOSAJE DO TUJERODCEV.

V Mariboru so izzivajoči nastopi naših »miroljubnih« Nemcev vedno bolj pogosti. Izgleda, da jim je greben že zrasel daleč čez glavo, kajti Hitlerjev evangelij jim je čuvstvo germanske »nadvrednosti« vcepil že globoko v meso in kri.

Prijatelj našega lista je v neki mariborski kavarni te ljudi vzel nekoliko pod drobnogled in je imel pred dnevi sijajno priliko, da se prepriča o njihovih mislih in željah. S čudovito nestrpnostjo ti ljudje namreč dan za dnem v kavarni pričakujejo nemške in avstrijske liste, ki jih mahoma razgrabijo, da »nepoklicane« še le po dolgem čakanju pride do njih. Okrog 17. ure se zbirajo ta nemška »lojalna« omizja in prične se organiziran lov za novicami. To bi sicer ne bilo nič posebnega, saj ima vsak človek pravico, da čita legalne liste — čeprav množinske. Toda stvar mariborskih omizij ni tako »navadna«! Kdor ima večkrat priliko, da si stvar pobliže ogleda, opazi, da gre tu za lov čisto posebne vrste! S posebno naslado iščejo vse, kar bi utegnili uteči naši cenzuri! Zlasti dame kažejo veliko navdušenje, kadar se pojavi v listih Hitler v svojih pozah, kadar Göring figurira kot »Held« in kadar so ilustrirani listi polni vojaških revij in hitlerjanskih parad. »Schau, wie fesch!« gre od ust do ust...

Toda to še ni višek vsega zanimanja! Ko odkrije ta ali oni čisto krvni Tevton posebno dnevno novico, takrat jo nosi osebno od mize do mize, da seznani s senzacijo vse rojake — »sotrpine«. To bi si morali ogledati oni naši neverni Tomaži, ki verujejo v bajko, da nemška narodna manjšina povsem mirno prisega na našo državno miselnost. Morda na videz, toda v resnici je zadeva drugačna in tudi politika dr. Kraffa na stvari ničesar spremeniti ne more!

V Mariboru imamo nešteto dokazov, da so naši nemški someščani orientirani pangermansko in članek v »Kampfu« nam je to domnevo samo potrdil, tako da stvar danes smatramo kot neizpodbitno. Izredno veselje je vladalo pred dnevi okrog nemških omizij, da je nehoti postajalo pozorno že tudi okolje. Odobravanja, žareči obrazi, šepetanja in namigavanja brez konca in kraja. Kaj je vendar posebnega? »Fein, kolossal, großartig...« in podobni vzkliki so dvigali razpoloženje, da ostali gostje niso mogli do lista. Končno se je našemu prijatelju po dobri uri čakanja posrečilo ujeti članek, ki je sedaj v naših rokah. Služi nam lahko kot **nov dokument** nemške ekspanzivnosti.

Članek obravnava stanje in program »Schulvereina-Südmark« po letni skupščini in v nadpisu »Kaj hočemo?« daje pobude in smernice vsem svojim trpečim rojakom v tujini. Po zbirki 100 milijonov grošev v Avstriji je program v ostri opreki z vladno politiko, saj povsem jasno izraža svoje simpatije veliki Nemčiji. Zato so programi natisnili samo nemški listi, v avstrijskih ni smel iziti. To je tem bolj zanimivo, ker sedaj vsaj vemo, kam pes taco moli! Vse avstrijsko obrambno delo ob naših mejah je usmerjeno v hitlerjansko smer. S tem moramo v bodoče računati in program, ki ga mariborski Nemci po kavarnah tako silno odobravajo, nam bodi memento za naše ukrepe!

Program med drugim pravi:

1. Hočemo v pokrajinah, ki jih ogražajo tuji sosedje, jačiti nemško zavest s poglobitvijo vseh kulturnih in gospodarskih ustanov. To je tem važnejše, čim manj so se sosedje odrekli svojim željam po našem ozemlju.

2. Hočemo ohraniti avstrijski del nemške kulture v trdnem in neomajnem edinstvu s celokupnim nemštvom, zato odklanjamo vsak internacionalni vpliv, ki hoče našo germansko samobitnost ugonobiti! Želimo, da vsi pripadniki našega naroda sodelujejo pri tem podvigu in da postanejo zavestni člani velikega nemškega naroda.

3. S silno močjo nemške univerzalnosti hočemo doseči, da bodo oni nemški rojaki, ki jih je St. Germaïn odcepil od naše domovine, srečno izbojevali svojo pripadnost k vesoljnemu nemštvu! Trdno verujemo, da pripada nemškemu narodu v Avstriji tudi po razpadu stare monarhije kulturna naloga, segajoča daleč preko mej avstrijske republike! (1)

4. Zahtevamo, da se Avstrija čimprej združi z Nemčijo, ker nam je samo s tem zjamčena rešitev pred propadom in pred slovansko nadoblastjo v kakšni obdonski državni zvezi.

5. Z vsemi silami hočemo delati na to, da se verige versailleske in saintgermain-ske pogodbe raztrgajo, ker so osnovane na lažljivem vprašanju vojne krivde. Zato je potrebno neprestano poučevanje naroda o teh tisočkrat ovrenih skrupalah! Naše narodne manjšine morajo v vsem območju srednje Evrope pridobiti pravico do samoodločbe!

* Za nas ob severni državni meji so z objavljenim najnovejšim programom »Schulvereina in Südmärke« dolgo skrivane karte naših Nemcev razkrite! Treba je samo, da jih spozna tudi vsa jugoslovanska javnost!

Belo perilo - še bolj belo perilo

ALBUS
terpentinovim milom

To blago učinkujoče milo odstrani nesnago, barve in tkanine pa prav nič ne kvari. Za vse dni, za kuhinjo in dom ter za perilo vseh vrst: samo »ALBUS« terpentinovo milo.

Poslovanje davčnih uradov in njih organov

RAZGLAS DRAVSKE FINANČNE DIREKCIJE V LJUBLJANI.

Zadnji čas so se začeli množiti razni napadi na organe finančne uprave, češ, da je njihovo poslovanje nezakonito, stvarno neutemeljeno in celo nesocialno. Hkrati se davčnim strankam opetovano obljublja razne splošne davčne revizije. Vse to daje dravski finančni direkciji povod, da izda sledeča pojasnila in navodila:

Predvsem se opominja, da so organi finančne uprave že po svoji prisegi in uradni dolžnosti vezani, da vrše svoje posle vsestransko pravilno in po zakonu. Dravska finančna direkcija vrši v tem oziru nad njimi po svojih specialnih odposlancih stalno in strogo kontrolo. Samo naravno pa je, da se vzlic vsemu temu pri odmeri davka morejo zgoditi tudi posamezni pogreški, zlasti ker so tudi prijave davčnih zavezancev, ki naj tvorijo najvažnejšo podlago za odmero davkov, večinoma vse prej ko neoporečne. Naloga pritožbenih inštanca je, da popravijo pogreške odmeritvenih organov v prizivnem postopanju. Zato naj vsi davčni zavezanci, ki domnevajo, da so jih organi davčnih uprav ali pa davčni odbori letos preobdavčili, takoj vložijo — kakor dosedaj — pritožbo na višjo finančno upravno inštanco. Uverjeni naj bo-

do, da bo finančna direkcija njihove pravočasno vložene pritožbe najvestneje proučila in event. pogreške v odmeri davka popravila, če so prizivni predlogi stvarno in zakonski utemeljeni. Resno pa mora dravska finančna direkcija davčne stranke svariti pred tem, da bi se zanašali na kako odredbo splošne davčne revizije. Takih splošnih davčnih revizij zakon o neposrednih davkih sploh ne pozna. Zato bi davkoplačevalci, ki bi z ozirom na obljubljeno splošno davčno revizijo, opustili svoje pritožbe, škodovali le samim sebi, ker bi jim med tem potekel pritožbeni rok in bi s tem dejansko zgubili možnost, da bi se jim mogla odmeriti davka prizivnim potom popraviti.

Povod, da se očitajo organom davčnih uprav sedaj razne nepravilnosti, je dala predvsem odmera zgradarine in deloma tudi odmera pridobnine. Da so ti očitki neosnovani, sledi nujno iz sledečih pojasnil. Da se je letos zvišalo breme zgradarine, tiči vzrok predvsem v tem, ker se je zvišala davčna stopnja zgradarine za nove hiše. Dočim je znašala davčna stopnja za novo zgrajene hiše popreje 3%, znaša ta sedaj 6% oziroma 12%. Ker je davčno stopnjo zvišal poseben zakon, se povišanje te zgradarine pač ne

more naprtiti organom davčnih uprav. Pri ostalih hišah pa se je davčno breme zgradarine zvišalo zaradi tega, ker so se stanovanja, ki jih uživajo hišni lastniki sami in njihovi sorodniki, obdavčila v sorazmerju z najemninami, ki jih plačujejo njihovi lastni najemniki oziroma, ki se plačujejo za slična stanovanja v najbližji njihovi okolici. Pravkar navedeno velja tudi glede zgradarine za poslovne lokale hišnih posestnikov v lastnih hišah. Ta postopek odgovarja povsem zakonu. Bilo bi pa tudi vse prej ko socialno, če bi organi finančnih uprav v sedanjih gospodarsko težkih časih, ki težijo zlasti pridobitno šibkejše sloje, postopali drugače. Zlasti bi se lahko očitala nesocialnost finančni upravi, ako bi ostala pri davčnih privilegijih, kiso jih hišni lastniki uživali v tem oziru zakonski neosnovano vsa zadnja desetletja! Organi finančne uprave bi pa grešili tudi proti temeljnemu načelu davčne zakonodaje, ki zahteva, da naj bodo davčna bremena za vse enaka, ako bi ostali pri dosedanji — nezakoniti — praksi, kakor se to opetovano in javno zahteva.

Kar se tiče odmere pridobnine, ki zadnji čas prav tako nudi povod za razne javne kritike in pritožbe, pa se omenja, da je odmera tega davka za letos šele v razvoju. Le malo je namreč davčnih uprav, ki so že dovršile odmero tega davka. Zato so očitki, ki se v javnosti uveljavljajo glede pridobnine, pač preuranjeni. Sicer pa ne odločajo o višini tega davka organi davčnih uprav, ampak davčni odbori, v katerih so tudi zastopniki davčnih zavezancev. A tudi v prizivnem postopanju ne odloča finančna direkcija, temveč reklamacijski odbor, v katerem so prav tako tudi člani iz vrst davkoplačevalcev. Že ta moment govori povsem jasno, da o kakem davčnem preobremenjevanju davčnih zavezancev po organih davčnih uprav pri tej davčni vrsti ne more biti govora. Naposled se očitajo organom, da je njihovo poslovanje pri odmeri davka nesocialno. Dotični, ki očitajo to finančni upravi, je prezrl — žal — predvsem to, da se z državnimi davki pobirajo hkrati tudi avtonomne doklade,

in prav te avtonomne doklade, ki tvorijo po večini pretežni ali pa vsaj bistveni del davčnih bremen, omogočajo avtonomnim zastopom, da vrše v čim največjem obsegu svoje velike socialne naloge.

Končno še sledeče: Finančna uprava vrši, kakor vsako drugo upravno oblast, svojo po zakonu določeni poslovni delokrog, ki je tem težji, ker posega v privatno gospodarstvo davčnih zavezancev. Poslovanje finančne uprave otežuje pa zlasti okolnost, da se davčni zavezanci napram nji ne zavedajo povsem svojih davčnih zakonskih obveznosti. Čim vestneje in točneje pa bodo davčni zavezanci vršili svoje davčne dolžnosti, zlasti one glede davčnih prijav, tem lažje in tem neoporečnejše bodo tudi organi finančnih uprav mogli vršiti svoje težke dolžnosti, ki se nanašajo na davčno priredbo. Finančni direktor: Dr. Valjavec, l. r.

Sport

Razpis II. pohorskega gozdnega teka, katerega priredi SSK Maraton v nedeljo, dne 15. oktobra 1933 za poedince in moštva na progi: Ruška koča—Razgledni stolp—Pohorski dom. Proga je dolga približno 7 km. Start ob 10. uri pri Ruški koči, cilj pri Pohorskem domu. Pravico tekmovalja imajo verificirani člani lahkoatletskih in zimskosportnih odsekov klubov, včlanjenih v J. L. A. S. in J. Z. Š. S. Za moštva postavijo klubi poljubno število tekačev, katerih prva trojica sestavi prvo moštvo, druga drugo itd. Nagrade, katere se bodo še pravočasno objavile, prejmejo prva tri moštva, prvi trije tekači z najboljšim časom in prvi trije zimskosportniki, ki so v prejšnji sezoni tekmovali vsaj trikrat. Prijave je poslali do 9. oktobra 1933 na naslov: Grešak Ciril, Spodnješt. ljudska posojilnica, Gosposka ul. 23. Lahkoatleti morajo imeti na startu verifikacijska dokazila, zimskosportniki pa dokazilo, potrjeno od M. Z. Š. P., da so štartali v prejšnji sezoni vsaj trikrat.

Mlada zločinka Violeta

Razvoj preiskave proti pariški zastrupljevalki staršev.

Tudi največja senzacija traja v Parizu le kratek čas. Med tem pa afera mlade Violete, ki se vleče že več mesecev, še nima konca. Sedemnajstletna Violeta, dekletko prikupljive zunanosti, je namreč obtožena, da je nameravala zastrupiti lastnega očeta in mater, pa se ji ta zločinski načrt ni docela posrečil. Njena žrtev je bil samo oče, ki je kmalu po zastrupljenju umrl, dočim so mater rešili zdravniki. Zanimiv pa je ta proces radi tega, ker je mnogo bolj kompliciran, kakor so izpočetka varnostne oblasti domnevale. Violeta je podnevi hodila v šolo, pomoči pa se je shajala s svojimi ljubčki, ki jih je policija našla precejšnje število. V zadnjem času je bilo ugotovljeno, da je imela mlada Violeta kar 38 ljubimcev hkrati.

Pri prvem zaslišanju, ko je bila Violeta konfrontirana z lastno materjo, je skušala utajiti vsako krivdo. Ko pa jo je

mati preklela, se je pričela Violeta zagovarjati na prav čuden način, namreč, da je usmrtila svojega očeta radi tega, ker ji je storil večkrat zlo. Vse te izpovedi so bile sodniku prava uganka in zato niso več verjeli nobeni njeni izjavi. V svoj zagovor je Violeta navajala, da je njen oče zelo rad prebiral pornografske knjige in da je imel doma veliko zbirko pornografskih slik. Tudi je skušala mlada zločinka prevladati vso krivdo na nekoga svojega ljubimca, kar pa se ji ni posrečilo. Sodišče je ugotovilo, da je ta njen ljubimec pilot nekje v Siriji in da se je sestal samo enkrat v svojem življenju z Violeto.

Tako si bodo morali torej pariški sodniki še precej časa beliti glave, preden bodo prišli na sled resnici. Vse pa je odvisno od mlade Violete, ki napravi na človeka vtis pretkane ženske z velikimi življenjskimi izkušnjami.

Sadisti preteklosti

Ne samo naša nemirna, razrvana doba, marveč tudi stari časi so poznali zveri v človeški podobi. Tipičen sadist je bil Vincenzo Verzeni, ki ga je pro- učeval Cesare Lombroso. Verzeni je davil svoje žrtve, in njihovo življenje je bilo odvisno od tega, če je zločinec svoj strasti pravočasno zadostil. Največji užitek je imel, če je zgrabil za vrat žensko, pa naj je bila mlada ali stara, lepa ali grda. Navadno mu je zadostovalo že davljenje, vendar je pa umoril 14letno Giovanno Motto in 28letno Frigerjevo. Njuni trupli je strahovito razmesaril, eni žrtvi je izrezal vse drobovje, drugi pa razrezal trebuh. Mottovi so se poznali tudi sledovi morilčevih zob in morilec je z veliko naslodo priznal, da je izsesal svojima žrtvama kri. Potem je pa odnesel domov kose mesa svojih žrtev, da jih je spekel in pojedel. Lombroso je ugotovil pri tem zločincu dedno obremenjenost.

Sedmič se moži

V London je prispela te dni ameriška igralka in hčerka poslanca države Alabama, Evgenija Bantheadova, da se poroči z mladim Angležem Mc. Connellom. Na tem bi ne bilo nič posebno zanimivega, vendar pa je njen prihod v London vreden, da so ga zabeležili vsi angleški listi, kajti Bantheadova je bila

že šestkrat omožena, čeprav je stara šele 30 let. In ker veruje s srečno sedmice, se hoče omožiti sedmič. Bantheadova je mnogo bolj skromna, kakor bi človek mislil. S prvim možem je bila namreč omožena trikrat, in sicer iz usmiljenja, ker ji je fant grozil, da skoči skozi okno 18. nadstropja velikega hotela, kjer sta se bila slučajno seznanila. Kmalu sta se pa sprla in ločila, toda njuna ljubezen ni ugasnila in vzela sta se še dvakrat. Siromak je imel s tremi porokami in ločitvami mnogo stroškov, je dejala lepa Evgenija novinarjem. Drugi trije njeni možje pa niso vredni, da bi jih omenjala. Vsi trije so bili razumljiva in opravičljiva zmoti, ki se je dala popraviti. Novinarji so pa kljub temu zvedeli, da je bil njen drugi mož letalec, tretji znamenit nogometaš, četrti pa velik falot, ki je romal po šestih tednih zakonske sreče naravnost v ječo, kamor je tudi spadal.

Opica kot čebelar.

Neki farmar v Ameriki, ki je gojil čebele, je imel tudi udomačeno opico, ki ga je zvesto opazovala, kadar je odvezal med iz panjev. Nekega dne je pa farmar opazil, kako je opica segla s tace v panj po med, ne da bi jo čebele opikale. Tedaj mu je šinila v glavo misel, da bi bilo pametno, če bi dresiral opico, da bi odvezala čebelarom med. Po kratkem času je dresura uspela in opica je opravljala sama skoraj ves posel pri čebelah.

Ali more zdravnik ugotoviti pacientovo bolezen

V Berlinu je bil te dni zaključen proces, ki je zbudil splošno zanimanje. Historiat dogodka, o katerem je razpravljalo berlinsko sodišče, je bil naslednji: Neka žena, ki se je že delj časa zdravila v neki berlinski bolnišnici, je izvedela od svojega zdravnika, da ima raka. Ta zdravnikova ugotovitev ji je šla tako na živce, da je kmalu na to zno-rela in so jo morali oddati v norišnico. Dočim je sodišče nižje instance razsodilo, da je omenjena bolnica znorela zaradi zdravnikove nepazljivosti, je višje sodišče izreklo razsodbo, da je zdravnikova dolžnost bolniku odkrito povedati bolezen, ki jo pri njem ugotovi. Način pa, po katerem zdravnik razkrije pacientu bolezen, je vprašanje zdravniškega takta. Vendar pa mora biti ta ugotovitev v vsakem oziru zelo oprezna in iskrena. Tudi je državno višje sodišče v svoji razsodbi naglasilo, da ni kaznjivo, če se zdravnik posluži pogrešnega takta.

Krafft-Elbing pripoveduje o nekem Menesclavu, ki je leta 1880. umoril štiritletno deklco. V njegovih žepih so našli obe otročičkovi ročici, v peči pa glavo in obžgano drobovje. V Berlinu so imeli pred leti sadista, ki je z naslodo pokončaval v živalskem vrtu ptice. Vsaki ptici je pregriznil vrat in izsesal kri. V Pragi je pa živel v drugi polovici preteklega stoletja neki Dirsch, ki je umoril neko žensko, njeno truplo je pa razrezal ter kose mesa skuhal in pojedel.

Veliko delo sovjetske Rusije

Nedavno je bil odprt Staljinov baltičsko-belomorski preliv, ki so ga zgradili deportirani sovjetski državljani pod nadzorstvom GPU v 20 mesecih. Če pomislimo, da je zahtevala zgraditev Staljinovega preliva poleg drugega 21 milijonov kubičnih metrov zemeljskih in skalnih stavbenih del ter 390.000 kubičnih metrov betonskih, nam postane jasno ogromno delo, ki so ga napravili izgnanci. S tem prelivom je nastala vodna pot med Baltičskim in Belim morjem. Preliv je komplicirana hidrotehnična stavba, segajoča od mesta Povenca ob Oneškem jezeru do belomorskega pristanišča Soroki v dolžini 221 km. Preliv tvori celo vrsto novih jezer, vodnih stavb, jezov in prelivov.

Na misel, spojit Baltičsko morje z Belim, so prišli Rusi že davno, ker je sistem jezer v teh krajih sam kazal na no-

vo vodno pot, da bi ne bilo treba več pluti okrog Skandinavskega polotoka, kajti za pot iz pristanišča Soroki do Leningrada so rabili parniki celih 17 dni. Zdaj se je skrajšala ta pot na 6 do 7 dni, razdalja med Belim in Baltičskim morjem pa za 4000 km.

Poleg velikega tranzitnega pomena — prevozna kapaciteta se ceni samo v eni smeri na tri milijone ton — je preliv važen tudi zato, ker vodi skozi Karelijo, bogato na gozdovih in rudah, ter spaja s pomočjo Marijnskega vodnega sistema Belo morje z ogromno mrežo vodnih cest volžkega, kamskega in moskovsko-okskega bazena. Gospodarski pomen baltičsko-belomorskega preliva je nedvomno zelo velik.

Smrtna obsodba in devet odsekanih prstov.

Japonski vojni minister je te dni prejel paket s strašno vsebino. V dragoceni škrinjici je ležalo devet odsekanih mezinčev, ki so bili zaviti v svilo. Tej strašni pošiljki je bilo priloženo pismo, v katerem prosi devet častnikov milost za nedavno na smrt obsojenega atentatorja na ministrskega predsednika Inukaja. Častniki so izjavili, da se oni sicer strinjajo s sodbo, vendar prosijo milost za svojega tovariša. V primeru, da se njihovi prošnji ne bi zadovoljilo, bodo napravili harakiri. Minister je bil ginjen in vzkliznil: »Kdo more sumiti v bodočnost takega naroda!« Skatlico z mezinčami, ki so v alkoholu, je minister postavil na častno mesto v svojem kabinetu.

Če mati in hčerka hkrati rodita.

V Madridu se je pred kratkim zgodil čuden primer. Mati in hčerka sta v istem času rodili. Na nesrečo pa je babica pozabila novorojenčke na nek način označiti, da bi se vedelo, kateri je od mater in kateri je od hčerke. Ta babična pozabljivost je bila za mir v hiši, kjer sta obe prebivali, usodna. Eden novorojenček je bil lepši kot drugi, in to je bilo povod, da sta se pričeli obe materi prepirati in celo tožariti pred sodiščem, ki je imelo težko nalogo. Hčerka je posledno zatrjevala, da je lepši rojenček njen, njena mati pa prav tako ni hotela biti mati rojenčka, ki mu je usoda bila manj naklonjena.

ŠIRITE »VEČERNIKI«

Marji Skafan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Izgubili smo vse razen dveh. Deloma so jih otrpili deloma pobili deloma pa ujeli. Najhuje je, da so dobili upor-niki v roke njihovo orožje in tudi izolirne aparate. Tako so oboroženi enako kakor naša obramba. Gotovo so izteknili tudi še ostalo orožje, ki je bilo skrito v dvorcu.«

»Ministrstva še niso napadli?« je vprašal Tutalis.

»Se ne,« je rekla Moraja, »toda zdi se mi, da se bo to zgodilo vsak trenutek.«

»Kaj ste ukrenili v obrambo?« se je obrnil Tutalis k Nubisu.

»Naročil sem zapreti in zabarikadirati vse vhode, razvrstili sem pa tudi straže, in sicer tako, da so najzanesljivejši ljudje na najnevarnejših mestih. Toda naša obrambna moč je šibka. Večino smo izgubili v dvorcu, kamor smo bili prej poslali skoraj vse stražnike ministrstva in precej orožja. V palači je sedaj samo še nekaj stražnikov s tremi častniki. Zato smo oborožili vse osebe ministrstva od uradništva do slug in celo ženske. Bojim pa se, da vse skupaj ne bo zadostovalo, če nas napadejo naenkrat z večjo močjo.«

»Morali bi dobiti pomoč iz predsedstva,« je pripomnil častnik Saris.

»To je trenutno popolnoma nemogoče,« je odvrnil Tutalis in ga ošinil z jeznim pogledom. »Vsaka zveza z našo palačo in ostalim mestom je prekinjena.

Vozila ne funkcionirajo, po cesti pa je prehod nemogoč, saj jo napolnjujejo ogromne množice ljudi.«

»Zakaj se ne gane predsedstvo!« je vzkliznila Moraja. »Morali bi napasti množico in jo premagati.«

»Vstaja se je pričela tako nepričakovano, da je v predsedstvu vse brez glave,« je odvrnil senator. »Nikomur se ni posvetilo, da bi bilo treba preiti v ofenzivo.«

Še preden pa je izgovoril te besede do konca, se je zaslizal zunaj na ulici silen krik, ki je dokazoval, da so revolucionarji prešli v napad. Vsi so planili k oknom. Zunaj so kakor morje valovale ogromne množice ljudi. V svitu električnih bakel so izgledale kakor krdela pri-kazni iz neznanega sveta. Ljudje v kabinetu so onemeli.

»Napadajo,« je vzkliznil čez nekaj časa Nubis.

»Prva sta Doljan in Jafis,« je dejala Moraja. »Niju dva bi bilo treba ubiti, pa bi bilo vsega konec!«

»Čakaite, še ena rešitev je,« je dejal nenadoma Tutalis, pograbil za roko častnika Sarisa in ga povlekel za seboj. Za njima sta stekla Moraja in Nubis. Ustavili so se na koncu hodnika pred nekimi vrati, o katerih nihče ni vedel, kam vodijo in kaj zakrivajo. Tutalis jih je odprl z naglo gesto in prižgal električno

svetilko, ki je v trenutku razsvetljila majhen prostor brez okna. V njem so zagledali aparat nenavadne vrste.

»Pomagajte!« je velel senator in sam zgrabil za vzvod. Aparat se je premaknil in hip nato so se že pričela vrteti njegova kolesa. Naglo, toda previdno so ga peljali po hodniku v kabinet ter ga postavili k srednjemu oknu. Upravljal ga je Tutalis sam.

»Kaj je to?« je vprašala Moraja.

»Videla boš takoj,« je odgovoril senator. Naravnal je aparat s cevmi proti množici, ki je še vedno butala spodaj na ulici proti palači. Potem je pričel vrteti neka kolesca in pregibati vzvode. Hip nato je aparat že deloval. V posebnih akumulatorjih nakopičene energije so ušle posebne vseumirujoče žarke, žarke smrti...

»Poglejte na ulico,« je vzkliznil Tutalis, ko je pritisnil na zadnji vzvod.

Moraja, Nubis in častnik so planili k drugemu oknu in opazili strašen prizor. Smrtni žarki so kakor kosa travo kosili množico vstašev. Ljudje so padali kakor snopi drug na drugega. Vpiti je ponehalo, preostalih se je polotila strašna groza; pričeli so bežati na vse strani in v nekaj hipih je bil prostor pred palačo ministrstva notranjih del popolnoma očiščen. Samo po tleh so ležala trupla pomorjenih.

»Žarki ne dosegaajo onih, ki so tik spodaj ob palači!« je vzkliznila Moraja, ki se je bila nagnila skozi okno in pogledala v globino.

»Tudi te homo dosegli,« je odgovoril hladno Tutalis, ustavil za trenutek delovanje aparata ter pričel naravnati cevi skozi okno v navpično globino. Hip

nato so smrtni žarki zopet švigali na njih in morili vse, kar so dosegli. Tutalis, Moraja, Nubis, Saris in vsi ostali, ki so bili zbrani v sobi, so se sklanjali čez okna, da bi videli, kako padajo še zadnji, ki so napadali vhod v palačo.

Toda prav v tistem trenutku, ko so bili že trdno prepričani, da je napad od-bit in so rešeni, se je zgodilo nekaj docela nepričakovanega. Častnik Saris, ki je stal pri oknu poleg Tutalisa, se je nenadoma z boleštnim vzklikom zgrudil na tla in obležal negiben. Vsi so se obrnili proti njemu, toda pri tem so jim oči švig-nile tudi mimo odprtih vrat, ki so vodila s hodnika v sobo. Med dvemi sta stala Doljan in Jafis, obdana od desetorice svojih najzvestejših ter merila proti njim svoja orožja. In še preden so se zavedali, kaj se dogaja, so že ležali otrpni na tleh vsi razen Moraje in Tutalisa. Edino njima dvema so vstaši prizanesli. Moraja je tako osupnila, da je pozabila celo dvigniti svoje orožje, ki ga je držala v rokah. Prebledela je kakor stena in vztrepetala. Tudi Tutalis se ni ganil...

»Gospod senator,« je spregovoril z mirnim, toda energičnim glasom Doljan, »napravili ste strahovit zločin. Pomorili ste množice ljudi, da bi rešili svojo oblast nad zadnjimi potomci slavni Atlantov, toda tudi to zadnje grozodejstvo vas ni rešilo. Prav tako ni rešilo vaše hčere, kateri se morate najprej zahvaliti za to, da je napočil konec vaše slave. Lahko bi vaju pobili na tla ali vrgli skozi okno, da bi se raztreščili na flaku na drobne kosce, toda tega ne bomo storili. Sodni naj vaju ona množica ljudi, ki je srečno ubežala vajinih zločinskih rokam. Naša njet-nika sta!«

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO
Iz lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohištva združenih mizarjev: Vetrinjska ul. 22. nasproti vrhke V. Weixl.

JOS. TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16. tel. 27-56. proizvajajo elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestenec, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

Pijte dreveno
BRASIL-MATTE
Luzičica Din. 5.
Z. ANDERLE,

KUPIM STARE URE.
Zlato in srebro, zastavne lišče itd. izdelujem nezlomljiva stekla. Popravila izvršujem najcenejše. Ignac Jan. Glavni trg. Maribor. 2823

TRAJNE KODRE
izdelujem v svojem salonu z najnovejšim, svetovno patentiranim aparatom po sistemu, ki ima naslednje prednosti: 1. popolnoma varno grejenje z vročim zrakom. 2. Ožganje ali kvarjenje las izključeno. 3. Krasne naravne kodre. 4. Najboljša trajnost tudi pri slabih lasih. 5. Kljub vetru in dežju izgledajo lasje negovani. Nadaljnja pojasnila in posvetovanje brezplačno in ravno pri F. Schmirmlu. Ruška cesta 2. 2930

MARTIN SAFRAN.
sobo-črkoslikar, pleskar in ličar. Maribor. Slovenska ulica 16. prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 2925

PERILO PO MERI
za dame in gospe, fino in po meri, po zmernih cenah, izdeluje Marica Petrovič. Maribor, Frankopanova 51. Enlitanje 1 m 1 Din. 3412

KOŽUHOVINASTE
izdelujem modernizirane in prekrpne v jone po najnovejših pariških in dunajskih krojih. Jamičim za strokovno in solidno delo ter točno postrežbo. P. Semko, krznarski mojster. Gosposka ulica 37. 3360

ŠIVALNE STROJE IN KOLESA.
nove in rabljene, kakor otroške vozičke prodaja po najnižji ceni Alojz Ussar. Maribor, Trubarjeva 9/1. 3443

ZABOJCI OD KVASA
2 do 16 kg, poceni prodaja M. Vrhunc. Maistrova ulica št. 17. 3496

SVEŽE KISLO ZELJE.
znano najboljšo kakovost priporoča M. Berdajs, Maribor. Trg svobode. 3576

SEMENSKO PŠENICO.
r.č. lečmen od semenogojiske postaje Beltinci, ter ozimno grahoro ima na zalogi za svoje člane Kmetijska družba. Maribor, Meliška cesta 12. 3621

SPALNE
in jedilne sobe, šperane, iz kavkaškega orohovega lesa, polirane ter kuhinje in spalnice iz mehkega lesa, preplekane, po ugodni ceni prodam. Mizarstvo, Aleksandrova cesta 48. 2460

PLAČAM
Din 6.— do 7.— za kg avtomobilja. Justin Gustinčič, meh. del. Tattenbachova ulica 14.

KJE SI BIL?

Pri Starmanu bil sem na Meliški cesti; se zna, — tam je dobro za piti in jesti. Brezhibno, okusno je vsako jedilo in najboljše vrste je vina obilo. V hiši, na vrtu je mnogo prostora; postreže se dobro, brez vsega odmora. V senci sedi na vrtu, na klopi, pri dežju pod streho v okrašenih lopi. So miže okrogle in dolge na vogle, zabava te petje in — igra na kroglice. Prijatelj, znanec tam najdeš veselje. ki radosti poln jim življenja je kelih. 3683

Karo čevlji
so sedaj
Gosposka 13

PREKLIC!

Podpisana Macu Marija. Kettejeva ul. 3. obžalujem in preklicujem žalitve in obdolžitve, katere sem izrekla napram g. Kettecu Lojzetu iz Pobrežke ceste 130, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Maribor, dne 29. septembra 1933. — Macu Marija. 6021

EDINO V MARIBORU.
V Vaši navzočnosti opremo s paro posteljno perje (higijenično) kg Din 9. Tapetniška dela izvršujem strokovno. Cena konkurenčna. Prosim za obilen obisk. B. Jagodič, Vojasniški trg 1, od Koroške ceste 7 navzdol. 3700

KOŽUHI V VELIKI IZBIRI.
Izdelava novih kožuhov, kakor tudi moderniziranje starih v strokovjaški izvršitvi po najnižjih cenah. Julijana Šoper, krznarstvo. Maribor, Glavni trg 9, zraven manufakturne trgovine Majer. 3714

KONEC KRIZE!
Soseba rekla je sosed: »Cemu si zbirate mesarje — ko Josko Močnik v naši sredi vse za male dá denarje, da v tej hudobni krizi vedno dobro le na mizi! — JOSKO MOČNIK, mesarija, Kettejeva ul., vogal. 3720

POZOR! GRAŠČINSKO VINO!

Dvorni svetnik dr. Gustav Kokoschinegg, Počehova, prodaja staro in novo vino od 5 litrov naprej, liter po Din 4.— in 6.—. 3677

MODERNI FOTELJI.
lota-postelje, otomane, pregrinjala, posteljne garniture, odeje dobite najceneje pri Novaku, Koroška 8, Vetrinjska 7. 3674

Prodaj

GRAMOFON
kot ročni kovček in 27 plošč poceni prodam. Krekova 14, hišnik. 3678

KUHINSKO OPREMO.
novo, poceni prodam. Ogleda se: Slovenska 24, dvorišče. 3704

PRODAM HIŠO
s šestimi sobami, kabinetom, dve kuhinji, klet, vrt, za Din 130.000. Eventuelno prodam tudi polovico hiše, dve stanovanji. Naslov v upravi. 3712

LISIČJO BOO.
lepo, dobro ohranjeno, prodam. Vprašati od 12. do 14. ali od 17. do 19. ure v Presernovi ulici 19. prtlj. 6018

NEVESTE IN ŽENINI!
Prodaj iz svojega velikega skladišča — takoj: kompletne spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Cene nižje, ki so sploh mogoče. Prilika, kot je še ni bilo. Alfred Vicher, zaloga pohištva, Koroška 53, Maribor. 3715

Kupim

ZLATO.

zlatnike in platin kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata. Orožnova ulica 8. 2642

DVE MALI »ZEPHİR«-PEČI
kupim. Naslove pustiti v upravi »Večernika«. 3629

PUPIM HIŠICO
na periferiji Maribora. Plačam nekaj gotovine, knjižice, drugo sigurne obroke. Ponudbe pod »Zvezničar« na upravo »Večernika«. 3639

Sobo odda

KABINET
s posebnim vhodom takoj oddam. Magdalenska ulica 79. 3657

LEPO, ČISTO, PARKETIRANO SOBO
z vso opremo ali brez, oddam. Sodna ulica 30, II., desno. 3654

SOBO PRI PARKU.
izredno lepo in okusno opremljeno, zračno, z elektr. razsvetljavo, posebnim vhodom. se odda s 1. okt. eni ali dve na solidnima osebama. Vprašati: Vrazova ul. št. 6, prtlj. levo. 6020

OPREMLJENO SOBO
s kopalnico, solnčno, oddam s 1. oktobrom. Strossmajer-leva ul. 8, II. 3660

GOSPODE

sprejem na stanovanje. Aleksandrova cesta 17, dvorišče. I. nadstropje. 3666

OPREMLJENO ČISTO SOBO
s posebnim vhodom in električno lučjo oddam. Magdalenska ulica 50. 3675

MALO SOBO
s posebnim vhodom oddam. Frankopanova ulica 4. 3679

ODDAM POCENI
opremljeno sobo, sprejem tu di gospe na hrano. Grajska ulica 2, Mir. 3680

STAREJŠO UPOKOJENKO
vzajem na hrano in stanovanje. Smetanova ul. 33. 3696

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom oddam boljšemu gospodu. Zupan. Zagata 1, za gostilno Zoher na Tržaški cesti. 3695

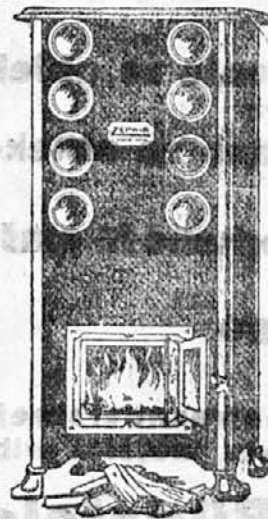
SOSTANOVALCA
sprejem v celo oskrbo, Koroševa ul. 2. 3702

SOBO
z dvema posteljama takoj oddam, Glavni trg 2, I., 7. 3705

Po dnevi in ponoči enako toplino

temeljni pogoj za zdravje otrok in odraslih zagotavlja

„Zephir“ peč

od mnogih zdravnikov priznana za najidealnejšo kurjavo

Proizvod:

„ZEPHİR“
tovarnica peč d. d.
Subotica

Tovarniško zastopstvo:

v Mariboru:
Pinter & Lenard
v Celju:
D. Rakusch
v Ljubljani:
Venceslav Breznik

Knjigarna in papirnica Tiskovne zadruge v Mariboru Aleksandrova cesta 13

priporoča za šolsko sezijo vse šolske knjige in potrebščine za vse vrste šol po zelo nizkih cenah. Javni in privatni uslužbenci se lahko poslužujejo ugodnosti plačavanja v obrokih.

STANOVANJE

v novi hiši, soba in kuhinja, klet, drvarnica in vrt oddam s 15. oktobrom. Kralja Petra cesta 81, pri Studencih. 3686

STANOVANJE.

soba in kuhinja, oddam mirni stranki. Krčevina št. 13, pri Lovskem domu. 3690

Službo išče

GOSTILNIŠKA HČERKA
želi mesto natakarice v hotelu ali restavraciji, kjer bi se učila tudi kuhati. Najraje v Mariboru. Naslov v upravi »Večernika«. 3691

Službo dobi

STANOVALCA
s 4. delovnimi močmi sprejem. Pogoji dobri. Zenkovič. Pivola št. 6, pošta Hoče. 3676

INKASANT

z malo kavcijo, ki obvlada slovenski in nemški jezik, se sprejme takoj. Naslov v upr. lista. 3719

Pouk

MLADA DAMA
Francozinja (Parizanka) daje pouk iz francoščine otrokom in odraslim. Ponudbe pod št. 3694 na upravo »Večernika«. 3694

SOLOPETJE

poučuje Skvarča. Maistrova ulica 19, II. 3637

ENGLISH LESSONS

Miss Edith Oxley. Krekova ulica 18/II. Govorne ure od 11. do 12. in od 20. ure naprej. 3647

NEMŠČINA ZA ODRASLE.
Lahka, hitra metoda, siguren uspeh. Začetni pouk, pravopis, konverzacija. Naslov v upravi. 3646

Lokal

LOKAL
tik glavnega kolodvora oddam. Vprašati Aleksandrova cesta 48, mizarstvo. 2771

LOKAL
oddam s 1. novembrom. Vpraša se Vetrinjska ulica 13. Lah. 3701

Posest

HIŠE, POSESTVA, GOSTILNE.
vile, trgovine, mlane, ugodno prodaja. Posredovalnica Maribor, Francišanska ulica 21. 3711

Kupujte svoje potrebščine pri naših Esmerentih!

Prodaja po tovarniških cenah
modnega inozemskega blaga. Ogled neobvezen!

TEKSTILIJA
Maribor, Maistrova ulica 19.

Za šolarje in dijake

KARO čevlje

iz zdavstvenih razlogov samo z

USNJATIMI la podplati

POSODILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR. NARODNI DOM

Ustanovljena 1. 1882.
Stanje hranilnih vlog 70 milijonov Din
Rezervni zakladi 8.800.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Za jesensko sezono

Vam priporočamo

čedne barhente za obleke
v najlepših vzorcih in vezavah

Volneno blago za obleke
v zadnjih modnih vezavah

Blago za kostume in plašče
izborne kvalitete

Svileno blago
v zadnjih modnih barvah

Blago za podlage, najraznovrstnejše
modne okraske in ves krojaški pribor

Tekstilana Büdefeldt
preje F. Michelltsch

Maribor, Gosposka ulica 14

Za vse brez izjeme!

Kdor se hoče prijetno zabavati, biti poceni postrežen z dobrimi jedili in okusno kapljico, naj ne pozabi na **gostilno Kosič**, tik novih vil na koncu Koroške ulice.

3476

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja povodom težke izgube naše ljubljene hčerke in sestre

Milenke Verbič

učenke IV. razreda,

izrekamo tem potom vsem, ki so nas tolažili najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini za tolažbo v bolezni in ganljiv nagrobni govor, enako dr. Turšiču za njegov požrtvovalni trud, učitelstvu in součenkam in pevskemu društvu za pretresljivo petje, kakor tudi vsem onim, ki so jo spremili na njeni zadnji poti in končno vsem darovalcem prekrasnega cvetja.

Maribor, dne 30. septembra 1933.

3748

Žalujoči ostali.

Zbor malih harmonikarjev ISSK Maribora

Začetek tečaja 1. okt. 1933

Tozadevne prijave in informacije za novince daje tajnik g. Gustin dnevno od 9.—12. ure.

Grajski kino.

Nogavice

novi dospele v veliki izbiri najceneje pri

Mari Kumše
Maribor, Stolna ul. 1

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem preselil svojo

BRIVNICO

iz Frankopanove ulice št. 25 na

Frankopanovo ulico št. 5

Britje Din 3.—, striženje Din 5.—. Cenjenim strankam se priporoča še v nadalje

Jakob Logar, brivec.

American Import Company

„Ford“ zastopstvo, Maribor
Aleksandrova cesta 6

obvešča, da gospod **Ivan Karbeutz** ni več v naši službi. Obenem javljamo, da je vstopil kot zastopnik

gospod **Ladislaus Kardoš**

Oglašujte!

E IX 1980/33-7

Dražbeni oklic

Dne 15. novem. 1933 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Prepolje vlož. št. 173

Cenilna vrednost: Din 17.400-75

Vrednost pritikline: Din 125.—

Najmanjši ponudek: Din 15-068.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.
dne 12. septembra 1933.

Selitve s pohištvenimi in odprtimi vozovi, kakor tudi vskladiščanja izvršuje najceneje

Prva jugosl. transportna d. d.

Schenker & Co., Maribor-Meljska c. 16 tel. 2044

Sposoben bački mlin išče

dobro vpeljanega pri pekarnih trgovcih v

Ljubljani, Celju, Mariboru in Zagrebu

Obširne ponudbe z navedbo dosedanjega poklica na upravo »Večernika« pod »Štirje mlinski zastopniki« 3656

Mestno načelstvo mariborsko.

Štev. 13.460/2379—1933. V Mariboru, 23. septembra 1933

RAZGLAS O LICITACIJI

Mestno načelstvo mariborsko razpisuje za dobavo in montažo cevovoda za vodovod v zgradbi carinske pošte

I. JAVNO PISMENO PONUDBENO LICITACIJO.

za popravilo lesenih ramp pri carinskih skladiščih ob Einspielerjevi ulici

I. JAVNO PISMENO PONUDBENO LICITACIJO.

ter za popravilo carinskih skladišč ob Einspielerjevi ulici v Mariboru

II. JAVNO PISMENO PONUDBENO LICITACIJO.

vse tri na dan 14. oktobra 1933 ob 11. uri.

v sobi št. 5 mestnega gradbenega urada v Mariboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobivajo proti plačilu pravnih stroškov med uradnimi urami istotam, soba št. 3.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote uradnega proračuna, ki znašajo:

1. za dobavo in montažo cevovoda za vodovod Din 67.792-10
2. za popravilo lesenih ramp Din 48.574-53
3. za popravilo carinskih skladišč Din 60.570-00

Za vsako izmed dobav je predložiti posebno ponudbo v posebni kuverti.

Ponudbe je kolekovati po § 9 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 25. marca 1932, Službeno Novine br. 70/XXIX z dne 26. marca 1932.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglaš o licitaciji v Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine in na razglasni deski mestnega načelstva mariborskega.

MESTNO NAČELSTVO MARIBORSKO.

Čitajte »Večernik«!

Zahvala in priporočilo!

Zahvaljujemo se vsem svojim cenjenim gostom za številni obiski ter se priporočamo za nadaljnjo naklonjenost istih v naših prostorih v Vetrinjski ulici 1 (preje »Pri kmetu«), kjer bomo od 1. oktobra naprej točili pristna ljutomerska vina in nudili izvrstno kuhinjo. — Dobrodošli!

Stibler

restavracija »Mesto Ljutomer«
(vogal Vetrinjske ul. in Glavnege trga)

Otvoritev

P. n. občinstvu vljudo sporočam, da sem otvoril

Spec. trgovino najpriladnejših daril in namiznega orodja,

katero blago dobivam iz svetovno znanih tovarn, kojih sloves daje jamstvo za kakovost in trpežnost ter trajno vrednost izdelkov. Direktna dobava iz vodilnih tovarn mi daje tudi možnost, razpečavati blago po cenah, ki izključujejo vsako konkurenco. Da bi od mesečnih plač živčim odjemalcem, olajšal nakup, odobravam uradništvu plačilne ugodnosti.

S prošnjo, da si ogledate izložbo, se priporoča 3684

SLAVKO MARKOVIČ, trg. s kov. izdelki,

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 40

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte, prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.